

301294 వ త్రి ది న ము వ క టిం ప (బడు ను

VOL. 5. } యెన్న వట్టణము 1918 సం॥ మే నెల 4 వ తేది శనివారము } No. 29
సంపుటము. ౫ } కాళ యు క్తి నా మ సం వత్స ర చై త్ర మా స బ హు శ అష్టమి ర. } సంచిక ౨౯

కాళ యు క్తి సంవత్సరాది సంఘిక త యా ర గు చు న్న ది

పింగళి సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రహ చరిత్రమును, ఆభ్యాత్మిక, వై తిక, సాంఘిక, రాజీయ, వ్యావహారిక విశేష విషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు మహాజనుల పటములును ఇతరములైన, చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడుచున్నది.

కానితముల కలపునం జేసి కావలసివచ్చి ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధము చేయించు చుండుటవలన వలయువాగు టెంటునే వాసికొను టుచితము. వెల రు 2-0-0
ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదాతలకు " " 0-8-0
" అర్ధసంవత్సర " " " 0-12-0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదాతలకు " " 1-0-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

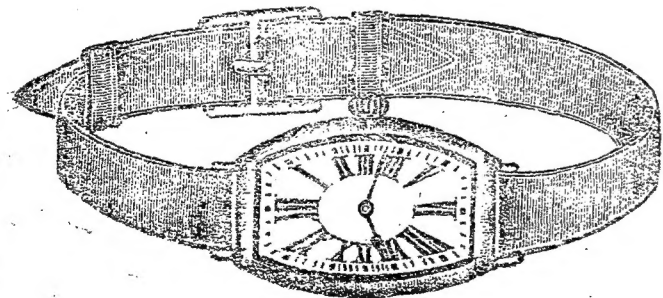
అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధపథము

తామరలైలము	గజ్జికలైలము	మోహినీలైలము
డబ్బీ 1-8 0-6-0	డబ్బీ 1-8 0-4-0	సీసా 1-8 0-12-0

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టి పిథి మద్రాసు.

ఒక నిమిష మాలస్యమైనను !

ఒక గంట ఆలస్యమైనట్లే !

ఎలక్ట్రా వాచీలు*

క్షణమైన తేడా లేక పని చేయును. ఏ దేశమందున్నను ఏ స్థలమందు యుంచినను సరిఅయిన గంటలను తెలుపును. భూసైన్యములకును, నావికాదళమునకు,

(1049)

వ్యాయామక్రీడాపరులకును అనుకూలించును.

గడియారములు పెక్కు రకములు మావద్ద గలవు. నమ్మకమైనవి. చాల స్వల్పధరలు. సాగునైనట్టియు, అందమైనట్టిన్ని సరియైనకాలమును చూపునట్టిన్ని గడియారములను స్వల్ప యవ్వెయగలవారము. జేబులో వేసికొనుటకును, మోటారుబండ్లకును, వేటకును, ప్రయాణమున కుపయోగించు గడియారములు కలవు.

అందఱి వద్దను దొడకగలవు.

ఏజంట్లు:— జి. ఇ. సంపత్తు కెట్టి అందుకో, ఎన్ ప్లనేడు, మదరాసు.

క్రికెట్ పులియన గోపాలకృష్ణ గోకతేగారి చ ప్రి

గ్రంగుల చిత్ర పటము

ప్రతి 1-8 0 1-0 - 12 ప్రతులకు 0-9-0.

వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,

పోస్టు బాక్సు 212 మదరాసు.

ఆంధ్రోద్యమము.

మొదటి యే దాండ్ల మహాజనసభలయందలి సన్మాన సంఘాధ్యక్షుల, సభాధ్యక్షుల, యువ వ్యాసములు, వారి చిత్రపటములు, సభా తీర్మానములుగలవు. వెల రూ 1-8-0. పోస్టేజి వేలు

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టిపిథి, మదరాసు.

అమృతసంజీవి లేహ్యము,

అయఃకాంత మార్గము.

ఈ లేహ్యము, చూడ్చు అమృతవర్షాలచే శుద్ధ వనమూలిక లతో తయారుచేయబడినది. ఈలేహ్యము, చూడ్చులచే ఎర్వ విధములగు మేహసంబంధమైన వ్యాధులు నివారణ కాగలదు. ప్రపంచమున నుఖసంబంధమైన నెక రోగములచే యెందరు బాధ నొందుచుండుటలేదు. అట్టివారి కిది శేవతావరప్రసాదము. దీనిని సేవించినర క్షమశుభ్రమై, పుష్టి నిచ్చి నరకులకు శుభాశ్చయము కలుగ చేయుటలో మేటియైనది.

దీనిని స్త్రీలు, పురుషులు, అందరును వాడవచ్చును. (586)
48 దినములు సేవించులేహ్యము, ప్రాణికముగల నెట్టు 2-8-8-0
24 దినములు సేవించగల నెట్టు 1-8-1-12-0
1 నెట్టును పొట్టేజి 0-4-0. 2 నెట్టు కొనవారలకు పోట్టేజి ఇ. రం. చిరునామ:— లేహ్యము డిపో,
నెం. 6. వేంకటేశమేష్ట్రీ, పిథి, సామూరూరు పేట, మదరాసు

AWARDED
GOLD MEDAL 490
IN THE
BARODA EXHIBITION
For its Sweet Lasting & Delightful Smell
TO
THE WORLD-RENOUNDED
OTTO PARASTAN (REGD.)
Therefore, please just try and enjoy.
Prices: 1/2 oz. 1 dram. 1/2 dram. Can.
2-0-0 0-12-0 0-8-0 0-1-0
Sample Free on sending 3 annas postage stamps.
—:0:—
ALSO, PLEASE TRY OUR
PARASTAN HAIR OIL (REGD.)
Free from mineral oils. Best for the Hair.
Prize Rs. 1, and Postage Extra.
Sample Free on sending 1 anna postage stamp.
The Parastan Perfumery Co.
No. 1, PYDHONIE, BOMBAY 3.

Myers Hand Pump.
537 మయర్స్ హాండు పంపు
గంజామజిల్లా షెర్షాదా సంస్థానపు ఇంజినీరు జె. బర్క్లెటుగారు ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు. "మీరు పంపుచేసిన పంపు(50 అడుగులబోరు) కడు సంతృప్తికరముగ నున్నది." ఇంటియందును, తోటయందును, నీటి కష్టములను బాపుకొనటకు మయర్స్ హాండు పంపు ను వాడుకొనుడు. దీని సతి సులభముగ అనుర్వంతెను. ప్రయాసము లేక పనిచేయవచ్చును. 150 అడుగుల బోరుకలకు ఎంత బోరునకైనను ఉపయోగించవచ్చును. వివరములకొరకు వేడే ఈ క్రింది చిరునామాకు వ్రాయుడు.
K. E. JUSHI & Co,
301, Hornby Road Fort,
BOMBAY.

సోలదొండు: అంగ్లో-యిండియన్ డ్రగ్ అండు కంపెనీ కంపెనీ, నెం. 155, జామ్నూరు నగర్ వీధి, బొంబాయి.

మిక్కిలి మనోహరముగ నువాసన

అటో డిల్ బహర్. (రిజిస్టర్డ్ కాబడినది.) ఇష్టకాలపు దుడిక కనువగునది, సాటిలేని మనోహరముగ నువాసనగలది.

జ్వర హరి దీనియొక్క నామధేయము తెలుపుచున్నది జ్వరమును హరించుట కిది సాటిలేనిదనుచు, మలేయా (విష వాయు) జ్వరములకును, విడిచి విడిచి వచ్చు జ్వరములకును యెత్తింది.

వాంతి బాంతి నివారణ ఓమం - కర్పూర్ ఓమం-కర్పూర్. అను ఔషధము అతివిశేషము, కడుపునొప్పి, కడుపులో వాయువు మొదలగు వ్యాధులను ఖండించుటకు ప్రసిద్ధమైన ఔషధము.

హెక్టర్ గేట్ ఇండియన్ రెమిడిస్ కంపెనీ, ఓక్లీ, బౌడెన్ అండు కంపెనీ, ఏజెంట్లు, 15, అరమనకార వీధి, మదరాసు.

మోహిని తైలము:— స్త్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలువజేయును. మెండ్రుకలు రాలకుండును.

అమృతాంజనము చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0. తలనొప్పిల మాన్పును.

ఇనాము ! ఇనాము !!

అందమైన మధుర బుట్టాలచీరలు చీర 1-కి వెల రు. 3-12-0.

18 మూలలు నిడివి. 2 1/2 ము. వెడల్పు కలవి. రంగులు ఉత్తరవాదము. అందులో ఆనేకవిధరంగులు గల బుట్టాలు వేయింపబడినవి పలురకములు కలవు.

1142 సి. సి. లింగం అండు కో, 2, రామానుజ ఆర్యుర్ వీధి, సౌకాడు పేట నాస్టు, మద్రాసు.

చక్రవర్తి మాత్రలు ఆజీర్ణము, వలబద్ధము. ధాతునష్టము, స్వప్నము నందు కలుగు బలహీనము, తెలుపు, చురుకు, సకలవిధ మైన మాత్రవ్యాధులను ఎల్లప్పుటికిని రాకుండ గుణము చేయు ఒక వరప్రసాదముకంటికి సర్వోగ్రంథిని మాత్రలు. వీటికి సమానమైనది వేరలేదు.

వారిజ్యము (1161) అనువు స్త్రీయనందు, ఇనివరకు పరమరహస్యములుగా నన్ను సంగతులు బయలుపరచబడినవి, ఇది వ్యాపారముచేయు వారికి కల్పతరువు.

కల్పసామానులయొక్క అమృతము. 1918 సం. మే నెల 20 వ తేది మధ్యాహ్నము రెండు గంటలకు గాజుపల్లె రైల్వే స్టేషన్ [M. S. M. Railway.] దగ్గరయందు గాజుపల్లె పార్శ్వ రైల్వే హాలు నులో యీ క్రింద చేవ్రాలు చేయువారికలన సుమారు 20,000 ఘన అడుగులు గల టేకు, నల్లపత్తి, టుంకి, యేగి, చిరుమాను లిట్లు వస్త్రా మిశ్రమ కల్ప సామానులు, వస్త్రసాయపు కొరముట్లు వస్త్రములు వస్త్రముగా యేలలు వేయబడును.

ఆంధ్రోద్యమము.

“బాటసారి”

‘మైనూరు వారికి మైనూరు రాజ్యము’ వాదమును గురించి చెప్పమంటే, దీనివంటి అన్యాయమే యనదని ఆంధ్రరాష్ట్రమునందే వివక్షచేయుచు ఆంధ్రోద్యమము జ్వలింపజేయుచున్నది. దానిని ఆంధ్రరాష్ట్రమున పిలిచినందులకు పలువురు నన్ను విమర్శించుచున్నారు. ఆ నామకాథలు దేశీయమహాసభ, వద్దని కేశవపిల్లెగారితో మొట్టమొదటను, ఒకవరినా ప్రతీతన అధ్యక్షతక్రింద ఆ భాగములన్నీటిని ఒక రాష్ట్రముగా ననుగ్రహించినది. ఇప్పుడు ఆంధ్రరాష్ట్ర విషయపు గడదెడ విమిటి? ఆంధ్రుల ప్రత్యేకాభివృద్ధికిని, విమోక్షమునకును ఇటీవలనుండి జరుపబడుచున్న దేశభక్తి పూరితమగు మహాప్రయత్నమున ఆ బ్రాహ్మణ జాతీయవాదులు కొండ వేంకటప్పయ్య, పట్నాభి శీతారామయ్య గార్లు చెప్పచున్నారు. ఈ విమోక్షము ఎందునందీ? తెలివితేటలకు వస్త్రక్షలు వేయవద్దు! అని వేరే ప్రశ్న. ఆ సందర్భ విషయములను గురించి చెప్పట మనపనికాదు. ఆంధ్రులకాంక్షారాజ్యమునందే జాతీయనివాదము. ఇందు జాతిమతవివక్షత విషయమేలేదు. ఆంధ్రరాష్ట్రములో నుండి తమిళులు వెల్లిపోవలయునని చెప్పెదరండిరా? అవును. తమిళుల ఉద్యోగములన్నీటిని తాము ఆక్రమించుకొనవలెనని వారు కోరుచుండుట తమిళుల బాగుకొఱకే! శత్రుగాన మొదటి ప్రభుత్వనిర్వాహక సభ్యుడగుననియైనను, లేదన్న హామీయూలు చివ్వువో శత్రుగాన మొదటి గవర్నరు అగుననియైనను ఆంధ్రులు ఆంధ్రోద్యమము జరుపుటలేదు. తమిళులను పాఠశాల ఉద్యోగముల నన్నిటిని తెలుగు బ్రాహ్మణులు ఆక్రమించుకొనుటకును ఆంధ్రోద్యమము చేయుటలేదు. ఇదెన్నటికిని కాదు. ఇటీవోద్యమము బ్రాహ్మణోద్యమమున కుండును. కాని ఆంధ్రోద్యమమున కుండునా? ఆంధ్రోద్యమము విశేష దేశభక్తి పూరితమును, స్వాగృహ్యక భరితమునగు మహాోద్యమము. భగవత్పరమార్థములగు వర్ణభేదములు మనకు వికలమునొసగు నుగాని భాషాభేదములు మనకు వికలము నొసగవు.

* * *

“మొదట మనమందరము భారతీయులము: వెనక, బ్రాహ్మణులము, బ్రాహ్మణేతరులము, హిందువులము మహమ్మదీయులము.” ఎప్పటికి ఈ సంగీతములే మనకు. ఈ మంత్రముల నలననే బ్రాహ్మణేతరులకును మహమ్మదీయులకును కండ్లపై బాగుగ మూతలు వేయవచ్చును. ఈ సంగీతపు పల్లవి ఎంతో ఇంపుగానుండును. “మనమందరము మొదట ఆంధ్రులము, మొదట మైనూరియులము. మొదట భారతీయుల మైనవో ప్రమాదము.” ప్రభుత్వమువారి ఉద్యోగములందు బ్రాహ్మణేతరులకు సరియగు ప్రాతినిధ్యము నీయవలెనని బ్రాహ్మణేతరులు అడుగగనే తక్షణమే ఉద్యోగ నిర్వహణకై యోచింపబడుటలేదనియు, కొందఱి వాక్కులు అవలకు త్రోసివేయబడినవియు గన్గొనచేయుదురు. ఈక్షా స్వల్పసంఖ్యాకులగుండే యైనను ఇక్కడ ఒక రామ్మారు రాజాగారిని, అక్కడ ఒక కేశవపిల్లెగారితో కనకనూలముగా తీసికొనగలియున్నది. తమ కవసర మైనప్పుడు ఈ సిద్ధాంతము లన్నియు ఎక్కడికో పోవును. ఇటీవలి విషయమునచూడ ఆంధ్రుల విపరీతాంధోద్యమవలన ప్రభుత్వమువారు తెలుగు వారిలో ఎందఱును డిప్టీ కలెక్టరు ఉద్యోగములకు తగినవారో కనుగొనుటకు లెక్క లడిగిరట. తెలుగు వారిని ఈ ఉద్యోగములలో నియమించెదరట! వీరిలో అనేకులు తెలుగు బ్రాహ్మణులే యుండురు. దీనిని బట్టి యోగ్యతను గణించియే ప్రభుత్వము వారు నియమించుచున్నారని చెప్పెదరా! లేక ఊరక ఆంధ్రోద్యమము బ్రాహ్మణులను సమాధాన పజుచుటకు యోగ్యత గమనింపకయే నియమించుచున్నారని చెప్పెదరా! యోగ్యతను గూర్చిన తెలివితేటలకు ప్రలాపము లేమైనవి. మన ఉద్యమమువారు ఇప్పుడును నోరు మూసికొని యూరకుండుట ఎందులకు?

(జస్తిను పత్రిక.)

భవద్దీగారి ప్రతిపాదనము:— భవద్దీగారి తీర్మానమున ప్రాతినిధ్యములకు మరల ముఖ్యకరముగను ఉత్తమా వంతముగను నిర్వహించబడు నను యుద్దేశముతో తాను దాని బలవంతపరచుకొనియున్నాడు. దీనివలనను తాను తాని నంగీకరించుచున్న భావమును బట్టి ప్రతిపాదనగానే వివక్షమును చేసినదియనియు, చక్రవర్తిగారు వంగదేశ యుద్ధ సభలో ఇట్లు.

ప్రాచ్యవిజ్ఞానపరీక్షలు.

ప్రాచ్య విజ్ఞాన పరీక్షలకు సంబంధించిన నిబంధనలందు 240 నుండి 368 వఱకు గల నిబంధనల సంస్కరణమును యోచించుటకు 1914 సం॥ము డిసెంబరు నందు విశ్వవిద్యాలయమువారివలన ఒక ఉపసంఘ మేర్పఱుపబడెను. 1915 వ సం॥ము జూలై నెలలో తమ 21వోద్యుతు నివేదించిరి. శిరోమణి విద్యాన్ విరుదములకు జదువు వారు మొదట సంస్కృత భాషాపరీక్ష నిమిత్త యగవరమనియు, ఈ విరుద పరీక్షలకు రెండు సముల శిక్షణాక్రమ మేర్పఱుపవలెననియు ప్రతిసంవత్సరాంతమునను పరీక్ష జరుపవలె ననియు, విద్యాన్ పరీక్షకు చదువువారికి సంస్కృతభాషాజ్ఞానము నిర్బంధమనియు, ముఖ్యభాష, ఇతరభాషల జ్ఞానయోగ్యతల విషయమును తీవ్రసీయవలెననియు, ఇంగ్లీషు భాషా పరీక్షా విషయమున శబ్దమిమాంసా సంస్కృతసారస్వత చక్రత్రయం దొక ప్రశ్నా పత్రమునకు ఇంగ్లీషులోనే ప్రత్యుత్తరముల వ్రాయించు పద్ధతి నేర్పఱుపవలెననియు, వైసంఘమువారు శిఫార్సుచేసిరి. ఇంగ్లీషు భాషాజ్ఞానము విషయమున మెట్రిక్యులేషను యోగ్యతను తొలగింపవలెనని విషయమునుగూర్చియు, ద్రవిడ భాషల లక్షణమునుగూర్చియు మఱు యోచింపుడని విశ్వవిద్యాలయమువారు మఱు ఉపసంఘమువారి నడిగిరి. ఉపసంఘమువారు తాము ఇదివఱకు నిర్ణయించిన తీర్మానములనే భాయపఱచిరి. జ్యోత్షాపద్ధతినేవారు ఇంగ్లీషు భాషా జ్ఞాన విషయమున పరస్పరభేదాభిప్రాయముల నొందిరి. ఈవిషయమును ఇంకొక ఉపసంఘము వారికి యోచన నిమిత్తము పంపిరి. విద్యాన్ పరీక్షకు సంస్కృతమును నిర్బంధము చేయవలెననియు, విద్యాన్ పరీక్షాశిక్షణమున ముఖ్యభాషకును, ఇతర భాషలకును గల విభేదమును తొలగింపవలెననియు, శిరోమణి విద్యాన్ పరీక్షా విద్యులకు రెండుభాగములుగ విభజింపవలెననియు, ప్రశ్నాపత్రముల సంఖ్యను తగ్గింపవలె ననియు, విశ్వవిద్యాలయము వారిచే నంగీకరింపబడిన విద్యాలయములలో చేర్చుకొనబడు వారికి సంస్కృతభాషాపరీక్ష ముం దవసరమనియు, ఇంగ్లీషుభాషావిషయమును గూర్చి గాని ఇతరవిషయముల గూర్చి గాని సిండికేటువారి యుద్దేశమునచ్చిట్లు చేయవచ్చుననియు ఈ యుపసంఘము వారు శిఫార్సు చేసిరి. ఈ శిఫార్సులను సిండికేటు వారా మోదించిరి ఈ యుపసంఘము నాహ్మనించిన కృత్యస్వామికాశ్రమి గారిచే ఈ శిఫార్సులు అట్టోబరునెలలో సెనేటుసభవారి యెదుట పెట్టబడగా సెనేటువారు మఱుల వీనిని ఇంకొకయుపసంఘమువారి పర్యాయోచనమున కొనగిరి. 1918 సం. ముమార్చి 8 వ తేదీన ఈ యుపసంఘమువారు 21వోద్యుతు నివేదించి అందు ఇంగ్లీషు గాని ద్రవిడభాషావిజ్ఞానవిషయము గాని విరుదపరీక్షలకు నిర్బంధముగా నుండగూడదనియు యోగ్యతాపత్రికల బడయుటకు ఈ నిర్బంధపాత విషయము నా విద్యార్థులకే వదలివేయవలెననియు శిఫార్సు చేసి ముందు ఉపసంఘము వారిచే చేయబడిన ఇతర శిఫార్సులను మోదించిరి. సెనేటుసభయందు ఈ శిఫార్సులు యోచింపబడి విద్యాన్ పరీక్షకు నిర్ణయింపబడిన భాషలవిషయమున (1) సంస్కృత ద్రవిడభాషలను గాని, (2) సంస్కృత ఓడ్రభాషలను గాని (3) ఏ రెండు ద్రవిడభాషల వైనగాని విద్యార్థి పరీక్ష నీయవచ్చునని సభవారిచే తీర్మానింపబడెను.

దేశీయ వాణిజ్య కళాశాల, చెన్నపురి.

విద్యార్థులకు విద్యావేతనములు.

నెలకు 30 రూ॥లు చొప్పున మూడు సంవత్సరముల వఱకు బి. సి. చదువు విద్యార్థులలో 30 మందికి విద్యా వేతనము లియ్యబడుట కూపింపబడినది. ఈ విధమున వైకళాశాల వారు వాణిజ్యములో గొందఱిని తిరిగించేయు గలుగుదురు. విద్యావేతనములు దాదాభాయి నాథోజి, గోపాలకృష్ణ హెస్టే, సర్ ఫిరోజీగా మెహతా మున్నగు క్షీర్తిశేషులైన దేశభక్తుల వేరిటను, బి.వెంటుమ్మ, డాక్టరు సర్ నుబ్రహ్మణ్య అయ్యరు, బాల గంగాధర తిలకు మున్నగు జీవించియున్న దేశభక్తుల వేరిటను స్థాపింపబడును. నెలకు 30 రూ॥ల వంతున మూడు సంవత్సరములకు 1080 రూ॥లగును. రాజధాని యందలి అన్ని తరగతుల పురుషుల యొక్కయు స్త్రీల యొక్కయు అనుకంపము సంపాదించుటకు ఒక్కొక్కమండలమువారొక్కొక్క విద్యావేతనమును సహాయ మొనర్పవలెనని కోరబడుచున్నది. ప్రతిజిల్లాయందలి విద్యార్థులు స్వాయవాదుల సంఘములవారును, వకీలు గుమాస్తాల సంఘములవారును కలసి ఒక్కొక్క విద్యావేతనపు ద్రవ్యమును సహాయ మొనర్చు సమర్థ కలిగియుండురని తలంపబడుచున్నది. ముఖ్యులగు స్వాయవాదులు, వర్తకులు, జమిందారులు మున్నగు ధనికులలో నొక్కొక్కరు నెలకు రు 0-13-4 లు చొ॥ మూడు సంవత్సరములకు 30 రూ॥లు తమ ఆదాయములలో వై విద్యార్థిరాశముల నిమిత్తము వేరుచేయుదురని భావింపబడుచున్నది. ఇది స్వల్పద్రవ్యము. మన మాతృభూమి తేమముకొఱకీ స్వల్పద్రవ్యము వెచ్చించుట దేశభక్తులగు వారికి కష్టమైన పనికాదు. 36 నెలలకు ఒక్కసారి 1080 రూ॥లు విద్యావేతన మొసగువారు తమ ఇష్టమునచ్చిన విద్యార్థి నావేతనము పొందుటకు నియమించవచ్చును. కాని కళాశాల మేనేజింగుబోర్డు వారు దాని కంగీకరించవలయును. 30 విద్యార్థిరాశములను తామే భరించు 30 మందిని కనుగొనుట కష్టముకాదు. కాని దేశభక్తులను బీదలును అగువారుకూడ తమమాతృదేశ సంరక్షణముకోరకు పాలుపడు తమణము కల్పించుటకు వై ఏర్పాటుల ప్రకారము కొద్దికొద్దిగ ద్రవ్యము జమచేయ వేర్పాటు జరుపబడినది. బి. సి. వాడియా, అసిస్టాంటు (ప్రెజెంట్) దేశీయ విద్యార్థిబోర్డు, అడియారు చెన్నపురి వేరిటగాని ఎం. క. రాజగోపాలాచారియారు, వసంతాశ్రమము, లండన్ గూర్చి, న్యూ కీలపాట్, చెన్నపురి గారి వేరిటగాని విద్యావేతనములు మనియగర్లు మూలమున పంపబడవచ్చును. జరుచేయబడిన మొత్తముల జాపితా న్యూఇండియా పత్రికయందును ఇతరపత్రికలందును ప్రకటింపబడును. మే నెలాఖరులోపునగాని అంతకు పూర్వముగాని మొత్తములు చేరినవెంటనే ఎవరెవరవేరిట ఏ ఏ వేతనములు స్థాపింపబడవలయునో మేనేజింగుబోర్డు వారు తీర్మానింతురు. ఎవరైన తామొకదేశభక్తులవేరిట విద్యావేతనము ఇచ్చుటకు తీర్మానించుకొనినయెడల తాము మోసపోకుండ తమ నిశ్చయమును ముందుగనే తెలియపరచవలెను.

సిపాయి కారాగృహశిక్ష పొందుట:— బెంగళూరు లో 79 వ కర్నాటక ప్రైవేటులో సెక్ససిపాయి మూడుదొలగతనములుచేసినట్లు చేయబడినకేసు విచారణముగిసినది. జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు వారికి 9 మాసములు కఠినశిక్ష విధించిరి.

జై గుభయము లేదు.

వైద్యరత్న వండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి

జై గుజ్జగు

(1045)

ని వారకొవధములు

మా మందులు గడచిన రువది వత్సరములుగ ఇండియా, బర్మా, సిలోకా దేశములయందును, స్వదేశసంస్థానములయందును అనేక స్థాన రోగులను కాపాడుట లోకవిదితము. మేము తెలుపు విధానముల ననుసరించిన

జై గు సోకదు.

జ్యోమాదిపానకము 6 బౌన్సుల బుడ్డి ౧.50 రు ౧-౦-౦ | శిశుభాత్యుతం 1 బౌన్సు బుడ్డి ౧.50 రు ౦-౧-౦
డిబ్బో 8 " " ౧-౦-౦-౦ | డిబ్బో 8 " " ౧-౦-౦-౦

బ్యాంకింగు పోస్టోఫీసు.

కోరుబారికి మోపెద్ద గొట్టముతో గుబిడముగ తంకబడును.

తంకి బిల్వజము: “నవదీప్” ముద్రాణం.

ఆయుర్వేదాశ్రమం, ౫౫, ఆచార్యవీధి, జి.టి. మదరాసు.

ఆంధ్రపత్రిక

1918-వ సం॥ మే నెల 4-వ తేది

శనివారము.

ప్రభుత్వప్రకటనము

సంగ్రామ సమావేశ సారాంశములను క్రోడీకరించి, ప్రభుత్వమువారి ప్రకటనమును ప్రచురించిరి. మనుష్యబలసంపాదనము విషయమై స్వాగతమును గావించబడినది. ఇచ్చాపూర్వకముగ పైనికులు కైకొనబడుదురు. పైనికుల వేతన మభివృద్ధి గావించబడును. భారతీయులకు కమిషను లొసగబడును. యుద్ధసమాచారముల విషయమై ప్రజలకు నిజము చెలుపుటకును, సంగ్రామమున కెట్టిసాయ మవసరమో వెల్లడించుటకును ప్రత్యేకసంఘ మేర్పరుపబడును. నూతనముగ వెలువడిన ప్రభుత్వ ప్రకటనము ననుసరించి, ప్రస్తుతము అయిదులక్షల మంది పైనికులను హిందూదేశము నుండి దీసికొనెదరు. పైనికుల సంఖ్యను మదింపు చేయుటలో పైనికావసరములును, వారిక్షేమమునకు సిద్ధముగ నున్న సాధనసామగ్రియు, సరికు జేయబడినవని, ప్రభుత్వము వారు చెలుపుచున్నారు. కాని ముఖ్యదికొల్ల భారతీయులలో అయిదులక్షల పైనికులను మాత్రము దయారు చేయుటయే ఆదర్శముగ బెట్టుకొనవలసినస్థితి జనించట విచారకరముగ నున్నది. ప్రభుత్వమువారి విషయమై ముఖ్యమగు అభ్యంతరములగుర్తించిరి. పైనికసాంప్రదాయములు లేమింకేసి, ప్రజలలో నిష్పక్షపాద యత్నాహము జనింపదని, ప్రభుత్వమువారు సూచించుచున్నారు. ఈ సత్యమును దేశనాయకులు అనేక వర్తకములనుండియు విసుపు విరామము లేక ప్రకటించుచునే యుండిరి. ఆయుధ శాసన మారంభమయిన నాటినుండియు ప్రజలలో శౌర్యోత్సాహములు మొదలైనవి. కాలము గడచినకొలదిని, కత్తిబాచిన భయము, ఫిరంగిమోత కనిన కంఠము ప్రబలి, ప్రజలధైర్యసాహసములు సన్నగిల్లినవి. ఆత్మరక్షణ గావించి కొనుట కయినను, ప్రజలు శక్తి విహీనులై మెలగుచున్నారు. వన్యమృగము లెదుర్కొననపుడు, నిస్సహాయులై మృత్యుపా లగుచున్నటుల, ప్రభుత్వము వారిటీవల ప్రకటించిన మరణముల సంఖ్యయే చెలుపుచున్నది. ఇట్టిదుస్థితిలో, ప్రజలలో పైనికసాంప్రదాయము లడుగంటుటలో వింత ఎద్దియనులేదు. కనిపింతులచే గలుగు నష్ట మిపుడు సువ్యక్తమగుచున్నది. ప్రభుత్వము వారి తరుణమున హిందూదేశమునుండి కనీసము కోటిమంది పైనికుల నయినను బడయుదరని తలచుచున్న ఈ సమయమున, అయిదులక్షల పైన్యమునే వరమాపధిగ నెంచుట, ఆయుధశాసనప్రాబల్య మని చెప్పవచ్చును. ప్రజలలో తిరిగి శౌర్యోత్సాహము ప్రవర్ధిల్లి, పైనికసాంప్రదాయములు ప్రబలవలయు ననిన, కాంగ్రెసు జనించిన నాటినుండియు ప్రజలు గోరుచున్నటుల, ఆయుధశాసనము గొంత శీఘ్రముగ దీసివైచిన సంతకీమకరము. సంగ్రామ సమావేశమున ఆయుధశాసనమును తొలగించవలయు నని, గోరబడినది. ఏ కారణము చేతనో నయ్యది నిరాకరింపబడినది. ఆయుధశాసనమును తొలగించుట కింక కన్నులు అడుమాల తగుణమునకేరదు. ఆయుధశాసన ప్రాబల్య ముండుట

దుస్థితికి హిందూదేశమును గొని తెచ్చినదో, యీ సందిగ్ధ తరుణము చెలువకయే చెలుపుచున్నది. సంగ్రామ సమావేశమున హిందూదేశపురాజభక్తి ప్రపంచమునకు మరొక మారు తేటతెల్ల మయ్యెను. అట్టితరీ, ప్రభుత్వమువారి కిమిద ప్రజలపై నవిశ్వాస ముండుటకు తావులేదు. హిందూదేశపు రాజభక్తి, నాలుగువత్సరముల నుండియు ఘోర సంగ్రామము జరుగునపుడే చలించుటకు మారుగ, నభివృద్ధి గాంచుచుండ నికముం దెట్టి విపర్యాసముల బొందునని యూహించ నశక్యము. భారతీయుల రాజభక్తి తీవ్రతనుమగు పరిశోధనకు తాళినది ఇక చలనమున కవకాశములేదు. ఇట్టి సుభతరుణమున ఆయుధశాసనమును వెన్వెంటనే రద్దు గావించి, ప్రజలలో సాహసోత్సాహముల ప్రజ్వలించజేయ నేరనిచో, ప్రభుత్వమువారు చారిత్రములో గొప్ప నవకాశమును జూరవిడిచిన వారగుదురు. ప్రభుత్వ ప్రకటనమందే యిట్టి యవసరము కలదని వ్యక్తమగుచున్నది. భారతీయ పైనికులకు వేతనముల నభివృద్ధి జేయుటయు, భారతీయులకు కమిషనుల నొసగుటయు, సంగ్రామోత్సాహమును కలిగించుటకు సాయపడునటుకు సందియములేదు. ఇందుకు దోడు ఆయుధశాసనమును రద్దుజేయుచో, ప్రజలలో నుదయించెడి ప్రతాపవహ్ని సంగ్రామ విజయమున కధికముగ తోడ్పడుట నిశ్చయము.

సంగ్రామ కరికర సమృద్ధిని బడయుటకై ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన సూచనలు, ప్రజానాయకు లనేకదినములనుండియు అనువదించుచున్న వేగాని క్రొత్తవిగావు. ప్రజల సూచన లిదివరకు సరకుజేయబడలేదు. రైల్వేలపై ధనము వెచ్చించుట మొదలైన నాటినుండియు నడులపై ప్రయాణములు దగ్గను. సరకులు గొంపోవుటకు నౌకల యుపయోగము క్షీణించెను. కాలువల మరమ్మతు సరకు జేయబడలేదు. రాను రాను కాలువలు నౌకలకు ప్రయాణయోగ్యములు గావయ్యెను. మన రాజధానిలో ఒకిం గు హాము కాలువయొక్క దుస్థితి జూచిన నీ విషయము తేటపడును. కాలువలను సరియగు స్థితిలో నుంచు దని, ప్రజాప్రతినిధు లెలుగెత్తి చాటుచునే యుండిరి. లాభము లేదయ్యెను. రైలు సౌకర్యములు దక్కువయిన యీ సమయమున, నదీసౌకర్యము వ్యక్తమగుచున్నది. ఇంకొక విషయము ఆలోచించ దగి యున్నది. ఇంతవరకును, అధికారులకును ప్రజాప్రతినిధులకును వివాదము జరుగుచుండిన విషయ మిపుడు నిర్ణయింప నర్హమయినది. రైలుమార్గముపై ద్రవ్యము నధికముగ వెచ్చింపవలయునా, నీటిపారుదల కొరకై ధనము వెచ్చింపవలయునా అను ప్రశ్న చిరకాలము నుండియు వివాదాంశముగ నుండెను. నీటిపారుదల నభివృద్ధి జేసి వ్యవసాయమునకు చేయూత నొసగినచో, తామదేవత దేశమును పీడింపజూదని, ప్రజాప్రతినిధులు చెలుపుచుండిరి. అధికారులు రైలుమార్గములను విస్తరించుట చేతనే లాభముగలుగునని తలచి, ప్రజల హితమును కైకొనకబోయిరి. ప్రస్తుత సమయమున ఆహారసమస్య ప్రబలముగ నున్నది. సంగ్రామ సమావేశపు సూచనల ననుసరించి ఆహార పదార్థముల నిపుడు వీలయినంత త్వరలో పండింపవలె నని చెలుపుబడినది. ఇదివరకు సరియగు మార్గము ద్రోక్కకబోవుటచే, ఇపుడన్ని విషయములందును ప్రాతపక్షతులను సర్వోత్తముగ విజ్ఞప్తించవలసిన యవసరము గలిగినది. ఇంకొక విషయము మార్గదర్శక దగి యున్నది. స్వదేశ వస్తు

ప్రోత్సాహమే దేశాభివృద్ధికి ముఖ్యసాధనమని ప్రజానాయకులు 1905 వ సంవత్సరము నుండియు, చెలుపుచునేయుండిరి. ఆతరుణము నుండియు ప్రజల నీ విషయమై ప్రోత్సాహపరచి స్వదేశపరిశ్రమలను దేశమందంతటను నెలకొల్పుటకు అధికారవర్గము వారు తోడ్పడియున్నచో, యీ సమయమునకు హిందూదేశము పరిశ్రమలతో తులనాగుచుండెడిది. విదేశపు సరకులతో నిమిత్తము లేకుండ దేశావసరము లన్నియు గడచెడివి. ఇతియగాక, సంగ్రామ కరికరములకు లోటు లేకుండెడిది. హిందూదేశమే, సంగ్రామమునకు సరిపోయెడి సామగ్రి నంతయు సమాకూర్చెడిది. హిందూదేశపు గనులు గాని, అడవులుగాని, జలపాతములు గాని, పరిశ్రమల కొరకై అన్వేషించ బడలేదు. స్వదేశోద్యమము రాజద్రోహముకై దొన్ని నాళ్లు పరిగణింపబడెను. ఈ స్థితి మారినపిమ్మట వాగాడంబరముతో కాలము గడచెనుగాని, వాగ్దానములు క్రియారూప మధికముగ దాల్చలేదు. మద్రాసు ప్రభుత్వము వారు పరిశ్రమాభివృద్ధికొరకై కొంత ప్రయత్నము జేయగ, మార్గప్రభువుగా రందుకడ్డకడిరి. యూరపుఖండమునం దేకారణముచే నైనను సంగ్రామము ప్రబలి, రాకపోకల కభ్యంతరము గలుగుచో, అపుడు హిందూదేశపు గతి యేమగునని, దేశాభిమానులు ప్రశ్నించుచునే యుండిరి. అట్టి పరిస్థితు లిపుడు సంభవించినవి. యూరపు ఖండమునం గ్రామము ప్రబలమయిన నాటినుండియు జీవితావసరములకు ప్రజలనేకకష్టముల బడుచుండిరి. ఈ తరుణమున స్వదేశ పరిశ్రమలను ప్రోత్సాహముజేసి, సాధ్యమగుంతవరకు స్వదేశవస్తువులనే వాడవలయునని, సంగ్రామసమావేశము వారు సూచించిరి. ప్రభుత్వ ప్రకటనమును తిలకించిన, ప్రజలంతవరకును సూచించుచున్న విషయములన్నియు దేశాభ్యుదయమున కత్యంత లాభకరము లనియు, ప్రజలెటుల వ్యక్తికీండుటలో వారికి దురుద్దేశము గలదని తలంచుట ప్రమాదజనిత మనియు, గ్రహించుట కవకాశ మేర్పడినది. ప్రభుత్వ ప్రకటనములోని సూచనలును ప్రజలెదివరకు గావించుచున్న సూచనలును ఒక్కదిక్కునకే జనుచున్నవి. ఇరట నుండియు, ప్రజలును ప్రభుత్వమువారును, పరస్పరవిశ్వాసముతో సంగ్రామవిజయమునకు కలసికృషి సలుపుచో, ఫలితములు ప్రపంచమును దిగ్భిమ గొలిపి, ఆంగ్లసామ్రాజ్య మజేయ మని చాటుగలవు.

మెయిలుపత్రిక : రాజప్రతినిధిగారి దూషణ

దేశభక్తిని సామ్రాజ్యభక్తిని సమన్వయముజేసి, సామ్రాజ్యభివృద్ధి కొరకు భారతీయులు కృషిసలుపుచున్నారు. అయినను, వారి యుద్దేశములు, అధికారులచే శంకింపబడుచున్నవి. నిజమగు సామ్రాజ్యభిమానులెవరో, కాలమే వ్యక్తపరుచగలదని నింతకు పూర్వము తెలిపియుంటిమి. రాజప్రతినిధిగారు తమ ప్రారంభోపన్యాసములో స్వరాజ్యవాదులను బేరమాదువారని పలికినపుడు, మెయిలు పత్రికకు సత్యము గలిగెను. అంతోపన్యాసమున స్వరాజ్యవాదుల ఆశయములు సహజములే యని పలికినపుడు, ఈ పత్రిక కాగ్రహము గలిగెను. దేశనాయకులతో ప్రస్తుతస్థితి విషయమై రాజప్రతినిధిగారు సంప్రదించి యుండిరని చెలిసిన నాటినుండియు, మెయిలుపత్రిక చెలరేగుచున్నది. నిన్నటి పత్రికలో గలముఖ్యస్థ ప్రభువుగాను రాజప్రతినిధి బడని కలంకీరినది నడచుచు

యీ పత్రిక నిన్నటిదినము వ్రాసినది. రాజ్యపతి : ధిగా రింతవరకును నేర్పుచేతను, సామర్థ్యము చేతను, వివిధపక్షముల వారల తోడ్పాటు గైకొనుచు, శాంతివాతావరణమును కాపాడుచు, సంగ్రామ సమయమున జాగ్రత్తతో పరిపాలించుచు ఎల్లర మెప్పును వడయుచున్నారు. అట్టి స్థితిలో, ప్రజలపై నింకను నిర్బంధములను విధింప లేదని గాబోలు, మెయిలు పత్రిక వారిని దూషింప మొదలైనది! మెయిలుపత్రిక వాక్యముల నిట బొందుపరచెదము.

“సంగ్రామ సమయమున గ్రేటుబ్రిటనులో అసమర్థు లుద్యోగములనుండి తొలగింపబడినచో, హిందూదేశమున గూడ అట్టికార్య మవలంబింప వలయునని వయొసిన పత్రిక వ్రాసిన యభిప్రాయ ముతో మే మేకీభవించు చున్నారము. సంగ్రామ మును జయప్రదముగ కొనసాగించుటకు ఉదార బుద్ధిగలవా రెల్లరును తోడ్పడెదరు. కాని యిటీవల ప్రభుత్వమువారు చూపిన బలహీనమును గుర్తించిన వారెవరును ప్రభుత్వముపై విశేష విశ్వాస ముండుటలేదు. వ్యక్తులను పేర్కొనుటకు మా కిష్టము లేదు. కాని ప్రభుత్వమున కొందరు తలవిగలవా రున్నను, కర్జనువంటి రాజ్యప్రతినిధి గారు వారిని ప్రోత్సహింపరచుచున్న గాని, కార్య భారమును బాగుగ నిర్వహింపరు. రాజ్యప్రతినిధి యగు ఛెలముప్పన్న ప్రభువుగా రిందుకు తగిన వారు గారని మా యభిప్రాయము. వీరి యుద్దేశ ములు మంచివే. అప్పుడప్పుడు వాటిని బాగుగనే వెల్లడించుచుండును. కాని మేము కనుగొన గలిగినంతవరకు వారి విధానములో నిర్ణీతముగు ఉద్దేశము గానింపదు. అందుచే వారి సహోద్యోగు లింతకన్న నిశ్చలబుద్ధి గలవారుగ నుండవలెను. కాని, ప్రభుత్వకార్యదర్శిగారు గాని, రాజ్యప్రతినిధి గారు గాని జోక్యము కలుగ జేసికొననిచో, మార్చెక్కడనుండి గలుగును? ఒక్క మార్పు మాత్రము తప్పక గావలయును సర్ జేప్టు మెస్టరుగారు బుద్ధికాళియు, ఆకర్షణశక్తిగలవారయినను, హిందూదేశ ప్రభుత్వమునకు దార్శన్యము గలిగించుట కేమాత్రమును దోడ్పడజాలరు.”

రాజ్యప్రతినిధిగారు గాని, వారితోడిసభ్యులు గాని, మెయిలు పత్రికాభిప్రాయ ప్రకారము, బలముతో పరిపాలింపగలవారు గారు. ప్రజలపై నిపుడున్న నిర్బంధములు ఛాలపని, మెయిలుపత్రిక వగచుచున్నది. ఈపత్రిక కాదర్శముకై కర్జనుప్రభువు గారు. కాని, మద్రాసు పైమ్మపత్రిక చెలిపినటుల, హిందూదేశమునందటవల ప్రబలిన అశాంతికి మూలకారణము కర్జను ప్రభుత్వవిధానమే. ఇట్టి పరిపాలనమును మరియొకమారు దేశమున నెలకొల్పి, అశాంతిని మరింత పురికొల్పుట, మెయిలు పత్రికాశయ మని దేలుచున్నది. ఆంగ్లోహైందవ పత్రికల బెదరింపుల సరకు జేయక, రాజ్యప్రతినిధి గారు ప్రజల తోడ్పాటుతో, కృషిసలుపుచో, వారి పరిపాలన ము తృప్తి ముగ నుండుటకు సందియ ముండదు.

బహిమసమస్య

ఇల్లందునకు స్వరాజ్య మొసగి, నిర్బంధ సైనిక విధానమును ప్రవేశపెట్ట ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించుచున్నారు. కాని కార్యచుగారీ సమయమున స్వరాజ్యప్రదానము నెదిరించుచున్నారు. ఈతరుణమున స్వరాజ్యసమన్యానిర్వహణమును తలపెట్టుటయే “జెట్టిమని, కార్యచుగారు దెలుపుచున్నారు. విమోచన ప్రభువు ఇల్లందు రాజ్యప్రతినిధి వదలికొనినామానిచ్చిరి. ఆ సానమునకెవరును ఇంతవరకు నియమింపబడలేదు. సాంప్రదాయవాదుల ప్రాతి

కూల్య మతిశయించుచున్నదని జెయిలీ న్యూసు పత్రిక దెలుపుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు జోలాయ మానసితిలో నున్నారు. అమెరికా వారు తమ తోడ్పాటు విరిపు స్వాతంత్ర్యప్రదానముపై నాధారపడి యుండునని మున్నుండే చెలిపియుండిరి. ఈ తరుణమున స్వరాజ్యప్రదానమునకు భంగముగలిగించి అమెరికావారి తోడ్పాటు బోగొట్టుకొనుట అవివేక మగును. ఇల్లందునకు స్వాతంత్ర్యమును నిరాకరించుట, సంగ్రామోద్దేశముల కనుగుణ్యముగ నుండదని, ప్రధానమంత్రిగా రిదివరకు చెలిపియున్నారు. కావున, కార్యము మొదలగువారు తమ ప్రాతికూల్యము నికనయినను విడనాడి, ప్రభుత్వము వారి ప్రయత్నములకు తోడ్పడుదురేని ఆంగ్లేజేశ క్రిత భను కాపాడినవారగుదురు, లేనియెడల, సంగ్రామ మధ్యమున, అంతఃకలహములు, అనవసరాందోళనమున కెడమిచ్చును. ప్రభుత్వమువారి సమయమున ఎటుల ప్రవర్తించెదరో యని, ఎదురుజూడబడుచున్నది.

కపర్తిగారి తీర్మానము

కపర్తిగారి తీర్మాన మసభ్యమని, కొందరసహ్యము జూపుచున్నారు. ఇట్టి విమర్శకులు, దేశమున బీడుపడియున్న శౌర్యోత్సాహములను ప్రబ్బలింప జేయుటకు మార్గముల మాత్రము దెలుపలేకున్నారు. ప్రభుత్వము వారయినను కొలది సైనిక సంఖ్యలతో ప్రస్తుతము సంతృప్తి జెందవలసియున్నారు. నిరుపమాన మగు ప్రతాపవహ్ని జనించుటకు, కపర్తిగారు ముఖ్యమార్గమును సూచించిరేగాని, వారు ఘోరదోష మెద్దియును గావింపలేదు. ఈ విషయమై వంగదేశపు సంగ్రామసభలో నుపన్యసించుచు, బి. చక్రవర్తిగారు కపర్తి తీర్మానము బేరమాడుటకు ప్రవేశపెట్టబడ లేదనియు, సైనికుల సంఖ్యలను వృద్ధిజేయుటకే ప్రవేశపెట్టబడననియు, స్పష్టముగ చెలిపిరి. కపర్తి తీర్మాన మంగీకరింప బడినను, అంగీకరింప బడకపోయినను, ఆంగ్లాసామ్రాజ్య లాభముల గుర్తెటుగు విద్యాధికులు సంగ్రామ విజయమునకు శక్తివంచనలేక తోడ్పడుదురు. కాని విద్యాగంధము లేని ప్రజాసామాన్యమునకు భాషాప్రజ్ఞము గలిగించి, రజోత్సాహమును వారిలో పురికొల్పుటకు ఉదార భూయిష్టము లగు రాజకీయ సంస్కరణము లధికముగ తోడ్పడవని, నాయకులు విశ్వసించుచున్నారు.

ధరల నిర్ణయము

సింధుదేశములో ధరల నిర్ణయమున కప్పుడే ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఇందుకొరకై అధికారులు నియమింపబడిరి. ప్రజల మొరలను వినుటకు వాడుసంఘము లేర్పరుపబడును. ఈ సంఘములు పదార్థముల ధరలను కనుగొని, ధరలధికముగ నున్నయెడల కేంద్రసంఘమునకు దెలుపును. ధరలు నిర్ణయింపబడినయెడల, ఆ నిర్ణయమునకు భంగము కలుగకుండ ఈ సంఘములు చూచుచుండును. గృహముల అద్దెలు గూడ నిటులనే నిర్ణయింపబడును. సరసమగు ధరలకు విక్రయించు షరతుమీద, వర్తకులకు సర్టిఫికేట్లు లొంగబడును. అట్టి వర్తకులకు సరకులు ముందుగ జేరుటకు, రయిలు కంపెనీవారితో నేర్పాటు గావింపబడును. మ్యానిసికలు సంఘములు అంగణుల దెరచు విషయము గూడ నాలోచింపబడును. సింధు ప్రభుత్వమువారి మార్గము నన్ని రాష్ట్రముల వారును అవలంబించెదరని దలచెదము. ఈ విషయమై ప్రజల తోడ్పాటు గయికోని, అధికారులు పనిజేయుచో, కార్యమునులభముగ కొనసాగును.

ప్రారంభవిద్యాశాసనము

ఈ శాసనమునుగూర్చి, యోచించుట కొకసభ, ప్రభుత్వ యాజమాన్యమున 14 వ తేదిని ఉద్దేశమండలమున జరుగునని, ప్రకటించబడినది. ఆహ్వానము లనేకుల కంతుబడెనని గూడ చెలియుచున్నది. ప్రారంభవిద్య నీతరుణమున నెలకొల్పుటకు ముఖ్యవసరము గన్పించుచునే యున్నది. సంగ్రామము గూర్చి సరియగు సమాచారమును వెల్లడించుటవసరమని, ప్రభుత్వమువారు చెలిపియుండిరి. విద్యలేకబోవుటచే, ప్రజాసామాన్య మేగాలివార్త యెవను నమ్మి భయపడెదరు. పత్రికల జదివి గ్రహించుట వారికితగిన విద్యలేదు. సంగ్రామావసరములలో విద్యాప్రదాన మొక ముఖ్య విషయ మని దేలుచున్నది. క్రితీశేషులగు గోత్రీగారు వెల్లడిజేసిన సత్యము అనుసరణయ మని యీ వాడెల్లరకును దృష్టోచరమగుచున్నది.

రాజ్యాంగ సంస్కరణములు

సంగ్రామము మిత్రమండలి దేశములలోనే గాక, శత్రుదేశములలో గూడ స్వాతంత్ర్యభావములను వ్యాపింపజేయుచున్నది. నిరంకుశమునకు పేరెన్నికగన్న, ప్రజాస్వామ్య గూడ రాజ్యాంగ సంస్కరణములు గోరబడుచున్నవి. యుద్ధాంతము వరకును ఎటులెటులో సంస్కరణప్రదాన మాపివేయబడినను, శత్రుదేశములందు గూడ ప్రజలు నిరంకుశమును సహించుట లేదనియు, ఇక కొంత కాలమునకు కైజరుగారి యధికారము గాని, ప్రవ్యయ నిరంకుశము గాని నిలువనేరదనియు, సూచనలు వెల్లడియగుచున్నవి. ఆ సమయముననే, మిత్రమండలి వారి క్రితజ్ఞ నెరవేరును. అట్టి కాలము త్వరలో సమీపించు గాక!

భగవాన్ తిలక్.

ఆంధ్రదేశ సంచారము.

ఆయా, డిసెంబరు నెలలో దేశీయమహాసభకు వెళ్ళినపుడు ఆంధ్రదేశమును కొందఱు భగవాన్ తిలక్ గారిని ఆంధ్రదేశమును సందర్శించి మమ్మి కృతార్థులకుజేయ ప్రార్థించియుంటిమి. ప్రభువునకు మర్యాదలేక నంతయు సంచారముచేయ వలసియున్నదనియు నావల రాయబారము వెళ్ళవలసియున్నదనియు కాన ప్రస్తుతము మాప్రార్థన నంగీకరించుటకు వీలులేదనియు మఱొక సమయమున తప్పకవచ్చెదననియు నానతిచ్చి యుండిరి.

మన యదృష్టముననే గాబోలు రాయబారము నిరోధింపబడినది. భగవాన్ తిలక్ గారి ప్రేమకన్యలును బంబాయి క్వరాజ్య సమితి పక్షమున నమోఘముగ పనిచేయు స్వాగత్యుగియు నగు క్రియత తపిదాసు డి. సంస్కృత గారు రెండుదినముల క్రిందట నాకొక యుత్తరము వ్రాసినారు. అందు భగవాన్ తిలక్ గారు ఆంధ్రదేశమున సందరించుట కీసమయము తగియున్నదనియు మీ రందఱు నాహ్వానించిన తప్పక రాగలరనియు, అందులకు తాను పూర్తిపడగలననియు కాన మీ నాయకులకు చెల్లి కాలయాపనచేయక జేగిరవడవలసినదనియు వ్రాసినారు.

ఆంధ్రనాయకులారా పాఠకులారా ఈ సుమాహూర్తమున బోగొట్టికొనక ఆయా జిల్లాల వారందఱును మేల్కొల్పి తమకర్తవ్యమును నెరవేర్చి కృతార్థులు గా ప్రార్థింతులు. భగవాన్ తిలక్ గారు రావలసిన యవసరమును గుఱించి గాని అందునగఱుగు మహాపకారమును గుఱించిగాని నే నిచట నేకజపు తెట్టుట యవసరము. లోకమంతయు నెరింగిజే కాన. ఆంధ్రదేశమునందున్న ప్రతిసంఘము ప్రతిస్వరాజ్యసమితి భయపడిన ప్రతిప్రజానాయకుడును తెట్టుజే భగవాన్ తిలక్ గారి నాహ్వానించుచు కంత్రినార్తల శక్తియుల నంపుదురని నమ్ముచున్నాను. క్రియత సంస్కృతిగారికిని వ్రాయవచ్చును. వారికి “ఇండియన్ హోమూను”ను, 735 గిరిగా, బొంబాయి” అని వ్రాయ వలయును. ఈ నాయకత్వమును బట్టికాక భగవాన్ తిలక్ గారు యెడల మన శ్రద్ధాభక్తులనుబట్టియు ప్రస్తుత విషయస్థితిని బట్టియు, మన మనుగడగోరును తమరందఱు తమకర్తవ్యముల నెరింగి భక్తులు గాగోరుచున్నాను.

షెన్షి ఫిరీ మే నెల 4. చతుర్దేయల పేంకటకల్ప.

చిరోపామహానంగాముము

(రైతుకు ఏజెన్సీ)

గ్రేటుబ్రిటను

ఆంగ్ల కార్మికవర్గమువారి నిశ్చితము.

లండను, మే 2:— ఈవినింగు స్టాండర్డు పత్రిక వారికి ఆంగ్ల కార్మికవర్గమువారి నిశ్చితము. డేక్రాక్మణ వక్రమమనియు, యుద్ధనష్టమును పూర్తిచేయ గోరమనియు జగ్జనీయు లొప్పకొని, ఏయే రాష్ట్రము లాయా రాష్ట్ర కర్షవహారములను చక్క జేసికొనవచ్చునని జర్మనీయు లామోదించునంతవరకు జర్మని సోపాను డిమాండ్లాట్టు పక్షము తోడ రాయబారములకు దిగము. ఇంతియగాక ఈనూత్రమును జర్మనివోరజనమువారు గమనించుకొని చేయ వైపక్షము వారు వారికొత్తిడి గలిగింప నన్నద్ధులై యుండవలయును. దొరతనము వారికి కష్టముగనుండి సమరగమనికకు భంగకరముగ నుండు నేకాగ్రమును తాము జనుపమని హెచ్చరించునగు నప్పట్లముగ వచించిరి.

పార్లమెంటు ప్రజాసభ

రష్యా విప్లవము.

లండను, మే 2:— పెట్రోగ్రాదునగరమున మరల విప్లవ మారంభమయ్యెనని అధికారిపూర్వకముగ సమాచారము వచ్చియుండుట తేదిని ప్రజాసభయందు బాల్కరుగారు చెప్పిరి.

ట్రెంకార్డు సేనాని

ట్రెంకార్డుగారి సామర్థ్యము పెట్టు వినియోగించిన ను తక్కువముగ నుండునని సర్ విల్లియము బెవేయరుగారు విచారించుచున్నారని చేయిర్దగారిని.

సర్ బాను జెల్లికోగారు

జెల్లికోగారిని ముఖ్యముగ నొకస్థానమునందుంప నొకా దశాధికారులు నిశ్చయించి యున్నారు గాని జెల్లికోగారి యున్నతపదవిని బట్టి వారి కిష్టమగుస్థానము లభ్యము కావ న్నది. ఈయన కొక యున్నతపదవి యొసగబడినది గాని కొన్ని కారణములచే నీ రాయదోగము నంగీకరింపక పోయి రనియు, వీరు పొందుపరచిన హేతువులు కడు ప్రశంసనీయ ములై యున్నవని బోనసులాగారు చెప్పిరి.

సర్. ఎడ్వర్డు కార్నసుగారు.

లండను, మే 2:— యూరోపుదేశ మంతయు ప్రమాదదశయందు వడి కొట్టుకొనుచుండగ ఇర్లాండు స్వపరి పాలనాసమగ్రము బయలుదేయుట కేల మవివేకమని కార్నసు గారు దక్షిణ ఇర్లాండు యూనియన్లపై కార్యదర్శికి వ్రాయు చున్నారు.

ఇర్లాండు స్వపరిపాలనము

కృత్రికవాదము బలమగుట

లండను, మే 2:— డెయిలిన్యూసు విలేఖకు డిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— ఇర్లాండు రాజ్యాంగవిధానమున దొర తనమువారు కష్టములయందు చిక్కుకొనిరి. రాజప్రతినిధిత్యము ను కలుపురు ప్రభువులు నిరకరించిరి. స్వపరిపాలనా కాసన మును తయారుచేయ బూనిన కమిటీవారు తమ కార్యమును నిర్వర్తింప లేదు. ముందువారమున కాసనము ప్రజాసభయందు పాపాదితమగు నను శాశ్వతమైనది. పూర్వాచారపరాయణులు స్వపరిపాలనమును మిగుల పట్టుదలతో నెదిరించు చున్నారు.

ఫ్రెడిలను మార్పుకొనుట.

లండను, ఏప్రిలు 30:— ప్రజల మందీరమున ఆంగ్ల కురుక్కు సమాధానపు టాడంబడికను గూర్చి టెల్గ్రాఫికి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు హోపుగారిట్లనిరి:— 18 మాసముల కంటె పెక్కుడు కాలముండిరొయిన ఫ్రెడిలను మార్పుకొను టనుగూర్చి ఇంతవర కేత్రుదేశముతోడను ఒడంబడిక చేసి కొని యుండలేదు. బ్రిటిషు కురుక్కు యుద్ధ ఫ్రెడిల సొక తటస్థదేశమున కంపదగునను టెల్గ్రాఫి నూచన అసాధ్య ముగ నున్నది. హావ్యము విలియమ్సుగారికి వారిట్లు ప్రత్యుత్త రము మొసగిరి. ఆంగ్ల కురుక్కులై ఒడంబడిక ప్రకారము తరు యిష్టముకచ్చిన బ్రిటిషు ఫ్రెడిలలో చేయమందిన కురుక్కులు విడిచిపెట్టెదరు, ఇందు మిక్కిలి ఆనాలోగ్య స్థితియందున్నవా

ర్భావోబధవచ్చును. అతిదగ్గర స్థితియందున్న వారు మాత్రము వైద్యోగీయసంఘముచే పరీక్షింపబడుదురు. అందు ఇద్దఱు కురుక్కు వైద్యులును ఒక బ్రిటిషు వైద్యుడును నుండురు. జేవోగ్యోగ్యస్థితి ఆంగ్లజర్మను ఒడంబడికవలెనే యుండగలదు.

లండను, మే 2:— క్రిందటివారము 30కి ఇటలీ ఒడలు స్వంత రేవులను జేరినవి. 30కి అచటినుండి బయలుదేరినవి. చిన్నపడవ ఒకటి ముంచివేయబడెను.

బొంబాయి హైకోర్టు జడ్జి.

లండను, మే 3:— సర్ స్టాన్లీ థేలిలరు గారు దక్షిణ మునకు విడుదలయొసగ గానె 20 వ తేది నుండియు ఎమ్. హెచ్. హెక్టరుగారు బొంబాయి హైకోర్టు జడ్జిగా నేర్పకు నురు. ఈ ఏర్పాటును శ్రీ రాజుగా గామోదించిరి.

యుద్ధానంతర వర్తకము

లండను, మే 3:— బల్గే కమిటీయందలి బాల్కరుప్రభువు గారు యుద్ధానంతర వర్తకమును గూర్చి మరొకరిని నివేదన మును తెలియబరచెను. యుద్ధానంతరము శత్రుదేశముల కెగు మతులు బోకుండ నిరోధించవలయునను ప్రయత్నములు అసా ధ్యములు నవసరములు నగు. మధ్యకాలమున కొన్ని ముఖ్య సామగ్రులను గూర్చి మిత్రమండలివారును బ్రిటిషు సామ్రాజ్య మువారును తమలో నేపీయో ఒడంబడికల గామించుకొని తగిన యేర్పాటుల సుసరించుకొనిన యెడల ప్యాసిను శీర్మాముల ప్రకారము జరిగింపవచ్చును. లై సెన్సు తీసికొనిననే తప్ప కొన్ని యెగుమతులను దిగుమతులను బహిష్కరించుచు కాసింతుటకు బ్రిటిషు దొరతనమువారికి పూర్వాధికారము మొసగు టాకశ్యకము. యుద్ధానంతరము శత్రుదేశములకు తగిన సరకు లభించుటనుగూర్చి నివేదనమునం దిట్లున్నది. ఇట్టి సరకుల నిరోధించునెడల అంతర్జాతీయ కర్షవహారములకు చాల కష్టము కలగగలదు. అట్టి యేర్పాటులవలన నంతగా లాభము లుండునాయని సంఘమువారు రమమించుచున్నారు. ఉన్నని గూర్చి ఆస్త్రియా జర్మనీలు చాలవరకు ఆస్త్రిలియా దక్షిణా ప్రికాలమీద నాధార పడి యున్నవి. వివిధ వలస దేశములకున్నవి బాగుగ స్వాధీనము చేసికొనుమిత్రము యు ధ్ధానంతరము పెంతునే తగినయేర్పాటుల జేయు టాకశ్యకమని సంఘమువారు తలంచుచున్నారు. యుద్ధానంతరము శత్రుదేశ ములకు ఇనుమునుఉక్కును బోకుండునుటల తగినయేర్పాటుల జేయు టాకశ్యకమని సభవారి అభిప్రాయము. కొన్ని ముదు కపకాధములు ప్రపంచపు అకశ్యకతలకు చాలవండ నుండ గలవు. అట్టివాని మిత్రమండలి వారు సమముగ కొనుక్కొన దగునని సభవారు నూచించు చున్నారు. గ్రేటుబ్రిటను నుండి వారమును, ఉన్నని ఎగుమతి జేయుటనుగూర్చి దొరత మువారు కొన్ని నియమముల విధింపవలసి యున్నది. రాక్షసి బొగ్గు, యంత్రపురులు వీని పెగుమతి చేయుటలో దొరత నమువారు చాలజాగరూకత గలిగియుండు టాకశ్యకము. సం ఘమువారి నూచనలు వలసదేశములకు కష్టకరములగు తోచిన యెడల వారు శత్రుదేశములకు సామగ్రి చిక్కుకుండ నుంకము లను హెచ్చించి తటస్థ దేశములు తాముతీసికొనిపోవు వస్తు వులను శత్రువుల కమ్మకుండునట్లు జాగరూకత వహింపవల యునని నూచింపదగును. యుద్ధానంతరము “టంగుస్టీను”ను సామ్రాజ్యముననే తయారుచేయు టాకశ్యకమని సంఘము వారి ఉద్దేశము. వోల్ఫ్సు సామ్రాజ్యమునుండి వైకిపోకుండ చాల అధికముగ పన్ను విధింపబడవలయును. ప్రస్తుతపు శత్రు దేశములచే చేయబడిన వస్తువులు యుద్ధానంతర మెట్లెడ్ల వర కును దిగుమతి చేయరాదని కాసింప వలయునని సంఘము తెలుపుచున్నది. కొన్ని కొన్ని పరిశ్రమల నభివృద్ధి నొందించు టను సహాయ మొనరించుటకు ప్రత్యేక పారిశ్రామిక సంఘము లు నెలకొల్పబడవలయుననియు అందు అనుభవజ్ఞులుండ వల యుననియు, జాతీయభివృద్ధి కాకశ్యకములకు వస్తువులను తయారు చేయుటకు దొరతనము వారే పూనుకొన వలయునని యు సంఘమువారు తెలిపిరి.

పశ్చిమరంగము

ముట్టడిని తొలగగొట్టుట

లండను, మే 2:— హెబూటెర్ను పరిసరమున మే ముశ్రువులను వెనుకకు గొట్టితిమి. రెండవపైకపు టాపిపతిని హేగుగా రభినందింపుచు, ఆయుధరమున లిస్ ఉత్తరభాగ మున జరిగిన సమరమున 29 వ డివిజను పైనికులు గనుపరచిన పరాక్రమమును శ్లాఘించిరి. ఆర్యేంటరీను బేలికెలుల పరిసర మున 39 వ డివిజను ప్రశంసనీయుముగ వర్తించెను. లిస్ సంగ్రామారంభదినముల యందును ఏప్రిలు 14 వ తేది యుద్ధ మునను 88 వ డివిజను మహాసాహసమును జూపెనని సర్ డగ్లసు హేగుగారు తెలియజేయుచున్నాడు.

ఆంగ్ల నైమానికులు.

లండను, మే 2:— నిన్నటి దినమున వాతావరణస్థితి ప్రతిపూలముగ నుండుటచేత విమానములు విరివిగ సంచరింప నవకాశ మొదవక పోయెను. 2 వ తేదీని ధియాన్విల్లు ప్లేష నువై నొక టన్ను బొంబులను వేసితిమి. కార్లువట్టు యంత్రాలయముల యందు తన్మూలమున నిపుంటుకొనెను. లైలు ప్లేషను బారకీమలు మున్నగువాని నుండి ధ్వనులు విన వచ్చెను. విమానము లన్నియు మరలిపోని సర్ డగ్లసు హేగు గారు తెలియ జేయుచున్నారు.

ఒక స్థానమును బట్టుట

లండను, మే 3:— గత రాత్రి పరాసువారిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు:— ఏవరు ఉత్తర దక్షిణ భాగములు రెండింటి యందును శత్రుస్థి సంగ్రామము ప్రశయముగ జరిగెను. హంగారీ అరణ్యమునందు మా వైద్యములు చాల భాగము ముందునకు పోయినవి. బ్యూనాఅరణ్యమును మేము బట్టి 5 వర ఫిరంగులను వశపరచుకొని 30 మంది శత్రువైనికులను బంధించి తిమి. పేరోయిఅరణ్యమునకును వాష్టెనులకును నడుమభాగ మున శత్రుస్థి సమరము నడచుచున్నది.

శత్రువులు ఈవెసు యొద్ద నోడిపోవుట.

లండను, మే 2:— ఈ వైసు యొద్ద శత్రువు లప జయమును పొంది రనుటకు, వారోనర్పున్న సంధియైములై బలరత్తరమగు ప్రమాణములై యున్నవి. పోపుగారు మరి యొక సంధి లేఖను ప్రకటించురని జర్మని పత్రికలు వ్రాయు చున్నవి. తటస్థ రాజ్యములయందు జర్మనివారి యేజెంట్లు సంధి విషయమున చురుకుగ వర్తించుచున్నారు. సంధిని గూర్చియే ఆస్త్రియా చక్రవర్తియు, బెరను చెరియనగారును, జర్మని చక్రవర్తిని సందర్శింప బోయి యుండవచ్చును. మిత్ర మండలివారిని వేరుపరుప, ఇటలీ రాష్ట్రమువైరుల గవ్యుస్థా నమై యుండునని స్కాండ్నేవీయా పత్రికలువ్రాయుచున్నవి.

శత్రుసేనల నాపుట

అమెరికావారి రాక.

లండను, మే 2:— బైరు లారువారముల కాలమున శత్రువులు యత్నముల సుసర్పియు ఈవెసు ఏమియన్నులను వశపరచుకొనజాలరైరి. అమెరికావారు వచ్చునంతవరకు మిత్ర మండలి శత్రు సేనలను ఆపగలదని వైయంకేము ఋజువుచేయు చున్నవి. అమెరికావారు యుద్ధరంగమునకు వత్తురని జర్మ నీయు లదరిపడుచున్నారు. ఈలోపున ఆస్త్రియాయందలి చిక్కులు మరింతగాఢమై పర్యవసానమును తేల్చుగలవు. ఆస్త్రి యా హంగరిరాష్ట్రముల యందు సంభవమైన మంత్రికర్ణ సం దిగవ్యవస్థ లింకను పరిష్కరింపబడలేదని డెయిలి మెయిలు వ్రాయుచున్నది.

సమరమున విరామము.

లండను, మే 3:— ఆంగ్లేయుల ప్రధాన స్థానముల నుండి రైటురు విలేఖకుడిట్లు తెలియజేయుచున్నాడు.— పెరి సు పశ్చిమ భాగమునను, విల్లర్ను బ్రిటానెప్రదేశము చుట్టు నను జగ్జనీయులు నేటియందయును అగ్నిగోళములతోడము ట్టడించిరి. పదాలియద్ద మారంభము కాలేదు. అవస్కందన మును మరల శత్రుముగ ప్రారంభింపజేయు శత్రువుల యుద్ధ మమై యున్నట్లు గానవచ్చుచున్నది. సమరమున లభ్యమైన యావిరామమువలన మేము సన్నద్ధుల మగుచున్నాము. బుధ వారమున ఏకరు దక్షిణభాగమున మేముముట్టడించి విజయ మునొందితిమి. వాతావరణస్థితి యనుకూలముగ నుండుటచే మా వైమానికులు వాయుమండలమున కెగిరి శత్రువులకధికమగు : ననుచు కలిగించిరి.

జర్మనీ వా రోజు పోషణము

లండను, మే 2:—వీరము కుత్తరమున భర్తను గల జర్మనీయులను జూట్టి తొలగింపబడినది. ఈ వీరము, రీమ్యు ఫెరిసరములయందు వారినొకరినొకరు ములుగుడ విధుల మైనవి. లామంపెయి, మ్యూనిసిపాలిటీ పార్టీ మాజీ మున్నగు ఫలములయందు ముట్టడించి వైరినైపులను పలువుర బాధించియుని పరానువారు తెలియజేయుచున్నాను.

అర్రాసు దక్షిణ భాగమున

అంగ్లేయు లొనర్చిన ముట్టడి.

లండను, మే 2:—గత రాత్రియందు విల్లెయ్ బ్రిటా నో పరిసరమున యుద్ధము జరిగి పర్యవసానములు మా కనుకూలముగ నుండెను. అర్రాసు దక్షిణ భాగమునను, సెంటు వె నాంటు తూర్పు భాగమునను మేము ముట్టడించి క్రతువైనట్లు లను కొందర బంధించి, రి మర ఫిరంగులను దీసికొంటిను. రాత్రి యందు గిర్వి, ని వెస్టెరన్ యులకు మధ్య భాగమున, లోక్రిపరి సరమునను ఈ ప్రభు దక్షిణ భాగమునను కేటెఫ్ఫి సంగ్రా మము ఘోరముగ నుండెనని అంగ్లేయులు ప్రకటించు చున్నారు.

కార్యభారము విశేషముని స్ఫురించుట.

సోము స్థాండర్సు రంగములయందు విరామము.

లండను, మే 2:—నేటి దినమున రైటరు నిలే ఖట డిల్లీ తంత్రీవార్త నంపుచున్నాడు. సోము రంగమున గాని స్థాండర్సు రంగమున గాని జర్మనీయులు మరల నూతన మేగు యత్నముల నొనర్చుచున్నారు. వారు భూనిన కార్యము, గావను కొనిన దాని కంటే మిగుల భారమయ్యెనని యిటీవల వ్యక్తమైనది. గురువారము రాత్రి ఉభయపక్షముల వారును బాంబులను వేసికొనిరి. మా వైమానికులు క్రతువుల కధికమగు నవ్వడులను కలిగించిరి. విల్లెయ్ బ్రిటాను యందు దాస్త్రీలియా నైపుల లాక చిన్న ముట్టడి యొనర్చి విజయమును పొందిరి. అనేకమంది క్రతువుల నైపుల లోపాలు కేకదా నైపులు కేరొక స్థానమును దొమ్మి యొనర్చి పట్టుకొనిరి. కేకదా వారికి రి మర ఫిరంగులు లభ్యమయ్యెను. ఈ ప్రదేశమున కుత్తర భాగమున అంగ్లేయులు మర ఫిరంగి స్థానము నొక దానిని బట్టి యచటనుండు నైపులను కొందరు తమతో గొనికచ్చిరి. నేటికొందరు మర ఫిరంగులు తీరముగ కాల్యుట యారంభ మొడి. ఈ విజృంభణము లిన్ రంగమున సంభవించి యుండ వచ్చును.

పరాసు వారు 82-వ గుట్టను పట్టుట.

లండను, మే 3:—విల్లెయ్ బ్రిటాను దక్షిణ భాగ మున ఫిరంగులు కాల్పుకొన బడినవి. నిన్నటిదినమున హాయి లీను, కాల్పులు అనుస్థానముల నడుమను ముట్టడించిరి. 82-వ గుట్ట నున్న ఏవరు సరిహద్దుననుండు అరణ్యమును పట్టుకొంటిమి. వై రి నైపుల లనేకులు బంధింపబడిరి. పూర్వ లొరయినను యందు మా చేగు నైపులు చరించి కొంత వైరి నేనను బంధించెనని పరానువారు ప్రకటించిరి.

ప్రాసెస్

నైపుల విశ్వాసము.

సమర పర్యవసానములు.

పేరెసు, మే 3:—సమర పర్యవసానములను చక్కగ తెలిగిన హెన్రీ బీడోగారు సమర రంగముననుండి యిటీవల నె వ్రాచియున్నారు. సిథికెతులను గూర్చి యీతడు రూటరు ప్రత్తినిధి కొనిన వివరములు సంక్షిప్తముగ నున్నవి. కెమ్మె లు పర్యవసానముల చేబడిన యనంతరమున నీతిడు కడసారి యుద్ధరంగమున జూచియున్నాడు. ఆ సమయమున కొంతవర కు నైపులులయందు దీనభావముగనవచ్చెను. పర్యవసానము లే మై యుండు నాయని అంద రాత్రము తోడ నుండిరి. కాని తిరిగి యీతడు యుద్ధ భూమికి పోవునంత అధికారల యందును నైపుల యందును ఉత్సాహ వైర్యములు గాననయ్యెను. జర్మనీయుల పురోగమన మును తామాప గలిగియుండుటయే యందులకు కారణము. మరగళ వారమున జర్మనీయులనీతి కడుగంభీరముగ నుండెను. ఆ దినమున మిత్ర మండలివారి వ్యవస్థ ఉత్సాహకరముగ నుండెను. ఈ యవస్థుండన మారంభమైనది మొదలు మిత్రమం దలి పారియం జెనోవ్యము విశేషము గాననయ్యెను. అంగ్లే యులను పరానువారు నత్యంతమగు సహకారమున భాత్య ప్రేమతోడ యుద్ధ రంగమున నిలిచి వైరినే నెడుకొను నుండెనని బీడోగారు తెలియ జేయుచున్నారు.

ప్రజలభావము.

హెన్రీగారు స్వపరిపాలనావాదులే గాక, నిర్బంధనై ప్య సేవకు విముఖులై జాతీయవాదులతోడ తమవోటు నొసగి యున్నారు. ఈ మనసు నేమిందించువలన ప్రజలభావమునందు మార్పువడి క్రమస్థ యిందుక ఆనుకూలముగ నున్నదని దక్షిణ నగరముననుండి డెయిలీ క్రానికలు ప్రతీకట తెలియవచ్చెను.

దొరతనమువారి చర్య.

స్వపరిపాలనాకాసనమునందు కేపులు నాకాశ్రయములు పోస్టాఫీసులు ఇనుపవారులును సామ్రాజ్య దొరతనమువారి వని విధింపవలసినదని వాల్టరు లాంగుగారిని కొరవలసినదని, నిన్న టిడినమున ప్రజాసభయందు జరిగిన మీటింగులో రాయబారి వర్గ మేర్పడును. దొరతనమువారు ప్రస్తుతము మట్టుకు స్వపరిపాలనము నిర్బంధనైపుల సేవ రెండింటినిగూడ వదలుకొనవచ్చును.

అమెరికా

యుద్ధ కాఖా కార్యక్రమము.

వాషింగ్టను, మే 3:—యుద్ధ కాఖావారి కార్యక్రమ మును యుద్ధ కార్యదర్శి జేకరుగారు ప్రతినిధి మండలిపు నైపు సంఘమున కర్పించిరి. వీలయినంత త్వరలో నైపుమును వెంపాండించుట ఏర్పాటులు జరిగినవి. ఇప్పుడెంత మంది నైపుల సంపవలసినదియు తర్కింప జాలవని జేకరుగారు చెప్పిరి. నిరంతర మభివృద్ధి మొందుచున్న మూలవస్తు సంపద లను బట్టి నైపుల సంఖ్య నిర్ణయింపబడ గలదు.

అమెరికా స్త్రీమరుదు ముంచుట.

న్యూయార్కు, మే 2:—ఒక క్రూరువతోడ దీక్షాని నీటి ఆప ఏధము అను నొక మునిపోయెను. నాకాయందున్న 74 రు మునిగిపోయిరి.

ఆఫ్రికా

సామ్రాజ్యయుద్ధసభ.

కేపుటవును, మే 2:—తాము సామ్రాజ్యయుద్ధ సభకు బోవమనియు, తమస్థానమున ఆధికమంత్రి బర్తుగారు స్పట్టు నేనాని ననుసరింతు రనియు వాజ్యాంగసభయందు బోధానేనాని నుడివెను.

కన్నాటుప్రభువు:—కెయిరొనగరమున తమకార్య ములు ముగియగ నే కన్నాటుప్రభువు అలెక్జాండ్రోనగరమునకు బోయిరి. పతకములు మున్నగువాని సొసగునిమిత్రము వీ రిట గూడ కెయిరొయందుకలె దర్బారు చేసిరి. శ్రీవారు పేలెట్టిను నకు బోయి అటనుండి సంచారమును ప్రారంభింతురు.

ఆస్ట్రేలియా

న్యూఫౌవుండుల్యాండులో నిర్బంధనైపుల సేవ.

సెంటు జాన్సు, మే 2:—నిర్బంధ నైపు సేవాకాస నము కాసనసభయందు రెండవసారి యామోదంపబడెను.

ఇటలీ

నూలు క్రతు విమానములు

ఇటలీయం దాంగ్లేయులు.

లండను, మే 3:—ఇటలీ లోనికి వచ్చినది మొదలు క్రతువిమానములు 100 టిని పొడుచేసితిమనియు, తమ విమాన యులు 18 నవ్వమయ్యెనని యొక ప్రకటనమున వివరింపబడెను.

జర్మనీ

హాలెండు; జర్మనీ.

లండను, మే 2:—హాలెండు జర్మనీలు సంక్షిప్తీకర ముగ నేదియో బడంబడిక కంగికరించిన వనియు, అసంగతి ఇంతలానే తెలుపబడునని యున్యూ ఏరాలర్నామిస్సి మారాం టుప్రతీక తెలియజేయుచున్నది. ఈ మాట నిజముకాదనియు రాయబారము లింకను జరుగు చున్నవనియును హేండ్లెస్ బ్లాడుప్రతీక వ్రాయుచున్నది.

ధియోడోసియా సాక్రమించుట.

లండను, మే 1:—ఫిన్లాండు నైపులు విభాగము పట్టుకొనినదియు, తాము క్రిమియానుండలి ధియోడోసియాను బట్టుకొంటిమనియు జర్మనీయుల వాయువార్త తెలియజేయు చున్నది.

హాలెండు

స్వదేశమున కనుపబడుచుండిన నైపుల సీతి.

లండను, మే 1:—కఠినముగ గాయపడిన అంగ్ల నైపులు 107 రు రాటరుదామునకు చేరియున్నారు. వారు స్వదేశమున కనుపబడుచుంటు. జర్మనీవారు వారి నుచితముగు రీతిని బంపి యుండలేదు. వీరిల నిమిత్తము వైద్యసంబంధ మగు సౌకర్యము లొనర్పబడి యుండలేదు. తాము క్రూరుల మనియైనగాని, జర్మీయరంగమున తాము విశేషముగ నవ్వపడి యుండుటచే రైల్వేను సప్లయ చేయకలక పోయితిమని గాని జర్మనీయు లొప్పుకొనవలసి యుండనని హాలెండు ప్రతీకలు వ్రాయుచున్నవి.

ఆస్ట్రీయా

ఆస్ట్రీయా ప్రభుత్వము; జయోనిష్టులు.

లండను, మే 2:—వియన్నానుండి ఇట్లు తంత్రము చున్నది.—క్రాకోయందలి జయోనిష్టుల ప్రధాన కార్యాల యములను సభాప్రదేశములను వెంటనే మూసివేయవలసినదని ఉత్తయవు సొసగును ఆస్ట్రీలియా అధికారులు అనేక సాం ఖికవాదులను, జయోనిష్టులను విద్యార్థుల సహితముగ పట్టు కొనుచున్నారు. జయోనిష్టుల యొక దొరతనము వారనకూర్గా థి ప్రాయమును గలిగియున్నారను ఆస్ట్రీయను అధికారి ప్రకటనముయొక్క యధార్థతపై ఇందువలన బాగుగ వ్యక్త ము కాగలదని జ్యోమతేష్టుల వార్తాసంఘము తెలుపుచున్నది.

కార్లీ చక్ర వర్తిగారు.

అమస్తర్డును, మే 2:—కార్లీ చక్రవర్తిగారును, విదేశ మంత్రిజేరను బరియనుగారును జర్మ్యుప్రధాన కింగిముననింత లోనే కెయిజరుగారిని సందర్శించెదరని వియన్నా నుండి తెలియ జేయబడుచున్నది. ఈ సందర్శనమునకు చాలమార్పు రాజకీయ ప్రాముఖ్యత యొసగబడు చున్నది.

ఆహారివిషయసీతి

లండను, మే 2:—ఆస్ట్రీయా దేశము హంగరీదేశము కలన విశేషముగ మాడిపోవుచున్నదని ఆశ్చర్యపడుట జయ టింకు ప్రతీక వ్రాయుచున్నది. యుక్రేయనుండి వచ్చునని తలంపబడు పదార్థము లింక యెంతకాలమునకోగాని రాజాల వు. ముద్బాధా వీడితుల కంతకాలము తాళగలదు ఆస్ట్రీయ నులకులోబడి యుండిన క్షణోక్తాకాట దళములు ఇటలీ రంగ మున కేగియచట ఇటలీకొజకు పోరాడుచున్నవని ఇటలీప్రతీక లు వ్రాయుచున్నవి. వారిరాక ఆస్ట్రీయాంగరీయను నైసాధి పతులకు చాలకష్టకరములగు నున్నవి. వారి రాక స్థాపుదళ ములలో నెట్టి మార్పుగలిగించునా యని వారిభయము.

ఇటీవల వీరిలో కొందలు ఆస్ట్రీయను జమ్మలనుస్వనై ప్యముల విడువట్లుచేసిరి. ఆస్ట్రీయారణరంగ పంక్తలందు ఇటాలి యను ఫిరంగులు కాల్పుచుండుటచే వారట్లుచేయుటకు వీలుకలిగెను.

స్విసురంగము సందలి ప్రత్యేక అంగ్లవిలేఖరి కీ క్రిందిస మాచారము తెలియవచ్చెను. ఆస్ట్రీయా హంగరీ ప్రజలు మల మలమాడి పోవుచున్నారు. అధికారులమోడికి తిరుగబడుటకు సిద్ధముగ నున్నారు. పశ్చిమా వస్థుండనము నిబి పోయినంత నె వారు తిరుగబడుదురని ఆతిడు తెలుపుచున్నాడు.

రష్యా

జర్మనులు; యుక్రేయిను.

జ్యూరిచ్చి, మే 2:—యుక్రేయను సందలి జర్మనునై స్యాధిపతిగనున్న ఫీల్డుమార్షలు ఎయిక్కుర్నూ గారు భూకా మందులనుండి భూముల నాక్రమించుకొని నరైతులను మరల నెవరి భూముల వారి కర్పింప కలసినదనియు పెద్ద సంస్థాన ముల భూములను వెంటనే సేద్యముచేయ నారంభింప కలసిన దనియు ఆజ్ఞాపించెనని కేపునుండి తంత్రముచున్నది. ఫీల్డుమార్ష లు ఎయికుహార్నూ గారి ఉత్తయవులను లక్ష్యము చేయ వలదని రాచాసభవారు వ్యవసాయ మంత్రికి చెప్పినదియు వాతంతి కలన తెలియుచున్నది.

ఫోర్డ్:—హాలెండుతోట మేష్ట్రీకిని యజమాను నికిపుట్టిన కంట్లాట్టవస్తాజేజా టి. ఏ. నుబ్రన్యూజ్మము వీల్లె యనునాడు సహజచేసినట్లు చేయబడినకేసు విచారణచేయ గడిసి. నేర్పడునియందు దోషమూర్తీపంపబడింది. నీలగిరిజిల్లా కోర్టువారిచే కేరము విచారింపబడి కిత్తు విధింపబడును.

స్థానిక వార్తలు

సత్ సంఘము సైదాపేట:—నేటిరాత్రి 7½ గంటలకు పెరుమాళ్ కోవెల వీధిలో రామానుజవిజయవిలాస మందిరములో బ్రహ్మశ్రీ మరువూరు గణేశకాశ్రియారాగారు భగవత్ గీతోపన్యాసము చేసెను.

దక్షిణాసిందూరేశ బ్రహ్మసమాజము:—రేపటిదినము సాయంకాలము 6 గంటలకు సమాజ మందిరము లో (అజ్ఞాపిళ్ళవీధి) కె. పున్నయ్యగారు ఆంగ్లభాషలో ప్రార్థనసలిపి భాగ్యవంతులను గావించును. అందరను విచ్చేయ ప్రార్థింతులు.

మహారాష్ట్ర సంఘము, చెన్నపురి:—సంఘ మువారి యాజమాన్యముక్రింద వి. ఆర్. కరండికరు, బి. వి. గారు రేపటి రోజున తిరువళ్ళిక్కణిలో కారదా మందిరములో సాయంకాలము 6 గంటలకు 'కర్మ'గూర్చి మహారాష్ట్రభాష లో నుపన్యసించెదరు.

చెన్నపురి స్కూలుకాజుకోర్టు:—ఈ నెల 6-వ తేదీ సోమవారమునండి జూలై 6వ తేదీనాడు ఈస్టాను స్థానము వేసవి నెలవులకు మూయుటకును. టి. వరదరాజులు నాయుడుగారు పటిసోమవారమునాడును మంగళవారము నాడును నెలవులజడ్డిగనండి అడ్డెంటుపనిని పరిష్కరించును.

చొక్కాయ జేబులను దడుముట:—గతనెల 7 వ తేదీ రాత్రి ఘోషకలహాలు నుండి బయలుదేరి చేతునిద్రావ వారపు టుల్లకమును చూచుచుండిన కదిగనేలు అను వాని చొక్కాయజేబులను దడిమి 35 రూ॥లను దొంగిలించిన జేబు గోపానినై నేర మారోపింపబడినది. నేరమును హైకోర్టు వారు విచారించి తక్షణ విధించును.

క్రీస్తుకుతుల మహాసంఘము:—ఈ నెల 6 ఆది వారము సాయంకాలము 8 గంటలకు తిరువళ్ళిక్కణి వీరరాఘవ మొదటివీధి 69-వ నెంబరు గృహమున క్రీస్తుకుతుల మహాసంఘమువారి విశేష సభ చేయను. తత్సమయమున సకలయాదవ మహాజనులును సభకు విచ్చేసి తిరువళ్ళిక్కణులను సఫలముచేయ ప్రార్థింతులు:—కాన్వీడర్లు.

సర్ వి. సి. దేశికాచార్యార్యగారు:—సర్ వి. సి. దేశికాచార్యగారు ఈ నెల 6 వ తేదీ సోమవారమునాటి నుండియు దొరతనమువారి భర్తవేతనమును బడయుదురు. రావుబాద్దూరు టి. వరదరాజులునాయుడుగారు చెన్నపురి స్కూలు కాజుకోర్టు రెండవజడ్డి పదవిని పొందుదురు. పాల్ అప్పాస్వామిగారు మూడవ జడ్డిపదవిలో నియమింపబడుదురు.

చెన్నపురంద్రనభ:—నిన్నటిదినము సాయంత్రము 6 గంటలకు చెన్నపురి ఆంగ్లసభా భవనముందు విజయనగర వాస్తవ్యులు సామవేదము సూర్యవారాణశాస్త్రిగారు కన్యాశుల్కమును గురించి ఆంగ్లమున నుపన్యసించిరి. ఆంగ్లప్రకాశకసంపాదకులు కొట్టి రాఘవమ్యనాయుడుగారు గ్రామసాధిపత్యము వహించిరి.

శ్రీ మద్రామాయణ కాలక్షేప సభ:—చెన్నపురి పెద్దినాయుని పేట కృష్ణస్వామయని గుంట వీధి 49 నెంబరు గృహముందు బ్ర॥ శే॥ తంజావూరు గోవింద స్వామి భాగవతుల వారిచే జరుపబడుచుండు శ్రీ రామాయణ కాలక్షేపముల వరుసలో విభీషణ పట్టాభిషేకము భరతదర్శనము అను కాలక్షేపము ఈ నెల 5 తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 4 గంటలకు జరుపబడును.

సాధువువై గెను చేయబడుట:—వంగ దేశములో కాశీపుర మను గ్రామములో నొక హిందూసాధువు సారాయి వండి చౌక ధరలకు దొంగతనముగ విక్రయించుచుండినట్లు వదంతి కలిగినది. గత సోమవారము నాడు సాధువు కల త్రాకు బోయినప్పుడు వానిని పోలీసు నాయ పట్టుకొని కేసుచేసిరి. వంగదేశీయ శ్రీ యొకతే వానిపై పెంట్లనే దిరిగి సాధువువంటి సారాయిని విక్రయించుచుండినట్లు ఆమెవైకూడ కేసుచేయబడినది. మేజిస్ట్రేటుగారు సాధువునకు మూడుమాసములు శిక్షనకీర్తయు శ్రీకి 50-రూ॥ లు అపరాధమును విధించిరి.

వృత్తాంతములు

సర్ కరింభాయి ఇబ్రహీముగారి భాగ్య గురువారమున బొంబాయి నగరమున మరణించెను. అదినముననే జరిగిన అంత్య కర్మకు పలువురు విచ్చేసిరి.

నాన్నూరు మహారాజా బహద్దరురంజిత్ సింహగారు మూడవ తేదీ ఉదయము కలకత్తాలో మరణించిరి. ఆశనివయస్సు 83 ఏండ్లు. 2-వ తేదీని వంగదేశీయయుద్ధసభకు బోయియుండిరి.

హైదరాబాదు (సింధు) నందలి దేశభాషా ప్రతికలలో సెకటియగు "అలామిన్" సంపాదకుని జిల్లాస్వామ్యాధికారి పిలిపించి తన్నేల భరావత్తు గట్టవలసినదని కోరగూడదని ప్రక్షింబిరి.

ఎస్. ఎస్. చినానను ఓడయధికారి కప్తాను డిల్లాను గారు క్రిందటి నెల 25 వ తేదీని మనస్థిమితము లేక జర్మను డను తలంపున వైనా క్యాన్వరు మాన్యును తుపాకితో కాల్చి చంపెను. కేసు విచారణయందున్నది.

రెడ్డుకానునిధి:—పంజాబు దొరతనమువారి టిల్లు ప్రకటించిరి. క్రిందటి సంవత్సరము కానానసింగుగారి కుమార్తె నేనాసింగుగారు స్థానికపు రిటిషు రెడ్డుకానునిధికి రూ॥ 590 ల విరాళము నొసగిరి. అదియుద్ధారంభమునండి అతనికియ బడిన జీతమున సగముగనుండెను. తన నెలజీతములో సగము సొమ్ము చొప్పున యుద్ధానంతరము వరకు నట్లు చెల్లించుచుండెదనని ఈతడు తెలియబరచెను. అమాటప్రకారము 1918 వ సంవత్సరము జనవరి నెల మొదలు ఆగస్టు వరకును రూ॥ 150 ల విరాళమును చెల్లించెను.

అల్ ఇండియా కాంగ్రెసుకమిటి:—కమిటీవారు బొంబయినగరమున 3 వ తేదీని 5½ గంటలకాలము సభ గూడియుండిరి. సభావర్గ రహస్యముగాన రిపోర్టులకు ప్రజాక మొసగబడలేదు. సభయందు దీర్ఘమగు తీర్మానము లామోదింపబడెననియు, తీర్మానములు ప్రతికలకనువుటకు సంసిద్ధమైన దేశలోనుండుట లేదనియు అనంతరము రిపోర్టులకు తెలియజేయబడినది. నైసికుల జేర్చుటయందు సహాయపడవలసినదనియు, కవర్దేగారి తీర్మాన మామోదికమనియు, సిస్టుచెల్లింపవలదని గుజరాతు కయిరాలజంతు గాంధీమహాశయుడు నెలకొల్పిన యుద్ధమమును సుదర్శింప వలసిన దనియు సభవారు తీర్మానించినట్లు తెలియవచ్చుచున్నది.

మృత్యువునోటునుండి తప్పింపబడుట:—గత యాది వారమునాడు కలకత్తాలో రెఫిటి నెంటు 'హెచ్. డి. బెన్లె' గు భాగ బహారు రేవులో స్నానము చేయుచుండిరి. వారికెవరైనా వారి అన్నగారి కుమారుడుగూడ నదిలోకి దిగెను. వారిరువురు కూడ మొలబంటిలోను నీరును విడిచి, పీకబంటివలకు బోయిరి. కొంతసేపటికి వారికాళ్లు తేలిపోయి వారిరువురును పువ్వాహములలో గొట్టుకొనిపోవుచుండిరి. 14 సంవత్సరముల బాలకు వారిరక్షణకు నీటిలో కురిగెను. వానిసానాము చూచి న మతియొకడుగూడ నదిలోనుండి రెఫిటి నెంటుగారి చేతిని పట్టుకొనెను. బాలకు ఆయన అన్నగారి కుమారునిని పట్టుకొనెను. వారిరువురును తమ భారములతో నురక్షితముగ డరి తేరిరి. ప్రాణరక్షకులు మాయమైరి.

ధరల నిర్ణయించుట:—సింధుదేశమునందలి వస్తువులను ధరలను నిర్ణయించుటకు తనన యేర్పాటుల చేయవలసినదని సింధులే కమిషను గారు తీర్పు నంపిరి. సింధుకమిషనుగారు సింధుదేశధరల నిర్ణయాధికారిగను, కరాచీకల్లెరుగారు కరాచీనగర ధరల నిర్ణయాధికారిగను నియమింపడిరి. సహాయాధికారి యొకడు నిర్ణయింపబడెను. కరాచీఅధికారికి కేంద్రీకృత సంఘ మొకటి సహాయ మొనరించును. 8 వార్డుసంఘములును, అభివృద్ధిసంఘ మొకటియు అతనికి సహాయ మొనరించును. ఈ సంఘములు ధరల సంగతిసందర్భములు బాగుగ చెలిసి కొనుచు అవి యెట్లు నిర్ణయింపబడుచున్నవి ప్రజలకు తెలుపుచుండగలరు. కొందఱు వర్తకు లత్యధికముగ లాభముల దీయ బ్రయత్నించు నెడల సంఘములవారు తమ యధికారముల నుపయోగించుదురు. ఇంక ఇంటియద్దెలను గూర్చియు వారు రెంటు బిల్లు విచరముల నందటికి తెలియబరచెదరు. ఇంటి అద్దెల సంఘమువారిందును గూర్చిన పనిసంతటిని జూచెదరు.

ఆసియా

మెసపొటేమియా యుద్ధము.

సిమ్లా, మే 3:—ఇట్లు ప్రకటించ బడుచున్నది. మన దళములలో ననేకము ఏకీకరణ కేగినది. ఇది బాద్షాదునకు తీరర తటమునందున్నది. ఏప్రిలు 27 వ తేదీని క్రిఫిపట్టుకొనబడెను. 40 గురు ఖైదీలుపట్టుపడిరి. మే మెదిరించు వరకు నుండనొల్లక తురఖూ లతిత్వరిగతతిని కర్కువడికకు బోయిరి. అయినను మా ఆశ్వికదళములలో సెకటి క్రతుదళము నొక దానికలసికొని వెంటనే దానిమీద తుపాకుల బ్రయోగించెను. క్రతుదళమున నూరుగురు మరణించిరి. 528 గురు నైసికులను విశేష యుద్ధ సామగ్రిని మన వారు పట్టుకొనిరి. టబ్ ఖుర్బాటిలు నకు వాయవ్యమున నొక ప్రదేశమునందు 28వ తేదీని మాపదాతిదళము కొంత భాగమును చీల్చుకొని దారిచేసికొనిపోయెను. అనాటిసాయంకాలమునరికి మనదళములలో ననేకము టాకునది తీరమును తేరినది. 29 వ తేదీ ఉదయము పెందలికడనే మాయాశ్విక దళములు టాకు దిశనుండు క్రతుకందకముల ప్రక్కను జేరగలిగినవి.పిమ్మట సతిత్వరిత కాలమునకే మాపదాతి దళము టబ్ ఖుర్బేటిప మీదికి దాడిచెడిది వెంటనే ఆపట్టణమును స్వాధీనము చేసికొనిరి. 800 మంది ఖైదీలను అయిదు తుపాకులను బట్టుకొనిరి. ప్రక్కదారియండి పారిపోవబ్రయత్నించు చుండిన మరెయొక ఫిరంగియు సంభార పదార్థములను గూడ పట్టువడినది. ప్రధానమగు బాటనింకను ఉత్తరతటమునకు క్రతువుల వెంబడించుచున్నాము.

ఏప్రిలు 30 వ తేదీని మా దళములు టాకునది వరకు క్రతువుల వెంబడించినవి. ఏప్రిలు 29 వ తేదీని 12 తుపాకులను పట్టుకొంటిమి. ఇప్పటికి మాదే పట్టుకొనబడిన ఖైదీల సంఖ్య 1800.

చేల్వెస్సెను సంగ్రామము.

లండను, మే 3:—బోర్డనునకు తూర్పుభాగమున నున్న మైనెస్టములు ఎస్పాన్యునకు దక్షిణమున నున్న క్రతు స్థానమును నిన్నటి యుద్ధయమున ముట్టడించినవి. నదీ తూర్పు గట్టున ఉత్తరముఖములై చనుచుండిన మాయాశ్వికదళములు చీకటిపడు సరికి ఎస్పాన్యునకు రెండు మైళ్లదూరమున నుండెను. మధ్యాహ్న మగుసరికి 260 మంది మైనిసికులను బంధించితిమి. మెట్రాపరిసరమున మేము మాకుక్తి నొకమైలు దూరము ముందునకు జరిపి గ్రామమును పశ్చిమముననున్న ఉన్నతప్రదేశమును వశపరచు కొంటిమి. మేనుప్రదేశమున యిటీవల జరిగిన యుద్ధముందు అరబ్బులు 50 మంది క్రతు నైసికులను బంధించిరి.

ప్రత్తి వ్యాపారము.

మే 1 వ తేదీ యుద్ధయమున బొంబాయియందు ప్రత్తిబహు రులో ప్రతస్తమగు ప్రోచి ప్రత్తిధర 672 రూ॥లతో ప్రారంభమై క్రమముగా రు. 688 లై కడపట 684 రూ॥ల యొద్ద నిలచెను. నిధ్యమగు ప్రత్తినిచ్చు బహారు మూసివేయబడినది. 1 వ తేదీ సాయంత్రము (8) బంగారపు ప్రత్తి 530, (2) సింధు పంజాబు 577 (2) బంగారపు ప్రత్తి 580, (2) ప్రోచి 684, (4) ధార్వార్ 609, (4) కూటా 609, (4) వస్తర్న 665. రాత్రి 10 గంటలకు (4) ప్రోచి 685, (8) బంగారము 525. మే 1 వ దినమునందు 465, జేబుల కాకినాడ ప్రత్తి బొంబాయిలో దిగుమతి యయ్యెను.

గుట్టపు బండి వానిని వెంబడించుట:—బొంబాయిలో గత శనివారమునాడు రూదరు రామదేవ్ అనునొక గుట్టపు బండివాడు లిమింగుటక్ రోడ్డుమీద బండిని తోలుకొని పోవుచుండి ప్రమాదమున బండిని ఒక శ్రీమీద నుండి తోలుకొని పోయెను. ఆమె నేలబడి గొట్టుకొనుచుండెను. మార్గస్థులు కొందఱామెను వైద్యకాలకు దీసుకువెళ్లిరి. మఱికొందరు బండిఅపవలసినదని కేకలుచేసిరి. కాని వాడు వారి నెట్ల్యైవెట్టి బండిని మరింతవడిగ నడపించు కొనివుచుండెను. లిమింగుటక్ రోడ్డు పోలీసు స్టేషనులో నొకకనిస్టేబు బండిని ఆపుటకు యత్నించెను గాని బండియరుదనకు నేలబడి తలవగుల గొట్టుకొనెను. పిమ్మట మఱికొందరు మూకచేరి బండివానిని వెంబడించిరి. తుదకొకడు సానాసింబి బండి ధ్వారము దెరచి బండిలో ప్రవేశించి కల్లెములను చేతపుచ్చుకొని బండిని ఆపెను. నలుగురు కలసి బండివానిని గొట్టుటకు ప్రారంభించిరి. 4, 5 దెబ్బలుతని నాడు మెల్లగ వారినుండి తప్పించుకు పారిపోవగలిగెను.

Leads Corrinthos, Ibrahim, pit of Sir Corrinthos
Ibrahim (Batonel) died yesterday. The funeral which
took place yesterday was largely attended.

ప్రజాభిప్రాయములు

విశేషములకు సూచన.

ప్రస్తుత దేశస్థితి: పద్యములు ప్రకటించుటకు స్థలము లేదు. బాధన విశేషము: తాము వ్రాసినది చదువుటకు వీలు లేకుండనున్నది.

అర్హత: అర్హతను దురుద్దేశము వారికి విజ్ఞప్తి: తమ వ్యాసము చదువుటకు వీలులేకుండనున్నది.

పెద్దాపుర చారిత్ర సంగ్రహము: తమ వ్యాస మతివీక్షముగ నున్నది.

పెద్దాపురము విశేషము: సత్యవాదియగు గ్రామవాసి; తాలూకా గ్రంథాలయాభిమాని; ఏలూరు విధేయుడు; దేశ ద్రోహులు; తండ్రిమూర్ఖు; జేబ్రోలు పాఠశాల; గన్నవరం బెబ్బలి; బందరు మునిసిపాలిటీ; మచిలీపట్టణపు మ్యునిసిపలు చైరుమను ఎన్నిక; పెద్దాపురము-విద్యావివోదినీ సభ: ప్రకటింపలేకుండునట్లు నిశ్చయించునాము— సంపాదకుడు.

విద్యాసంఘము.

అయ్య, చెన్నరాష్ట్ర విద్యాసంఘ సభ (The Madras Provincial Educational Conference) సమావేశ మేయేలేదులం దేపట్టణమున జరుగునో యావత్రికా మూలమునఁ దెలుపఁ బ్రార్థింతులు.

ఒక చందాదారుడు.

వివేచన చంద్రపాలుగారు.

అయ్య, ఆంధ్రప్రదేశ్ వలన దేశభక్త చంద్రపాలుగారు బరంపురము కోలదికాలములో వచ్చెదనని తెలియుచున్నది. ఆంధ్రమహాజనులు ఈ మహామహని యుపన్యాస గర్భము చెవిసాకియే వీడ్చు నిద్రనుండి మేల్కొనియున్నారు. కావున ఈ తరుణమున గూడ ఈ మహాపురుషుని తమ తమ పురముల కావ్యనింది మరెయ్యక మా రాజుని యుపన్యాసామృతమును గ్రోలి కృతకృత్యులయ్యెదరు గాతయని కోరుచున్నాను.

మం. వేంకటేశ్వర్లు.

గుంటూరు కమ్యూనిస్టు సహాయ సంఘము.

అయ్య, వైసంఘమువారు గత రెండు సంవత్సరముల నుండియు కమ్యూనిస్టు విద్యాభివృద్ధి గావించుటకు మద్రాసు యూనివర్సిటీలో బి. ఏ, (ఆనర్సు) బి. ఏ, ఇన్ టర్ మిడియేట్, స్కూలు వైస్ చాన్సులలో ఎక్కువ గుణములను సంపాదించినవారికి బంగారు మెడలియతులను ఇచ్చుచుండెడి. ఇప్పుడిది యెంతయు క్షామము. కాని ఈ వత్సరము యూనివర్సిటీ పరీక్షలయు మాసాంతమైనను ఇంతకంతకు ప్రకటించి యుండలేదు. పరీక్షాఫలితములుగూడ తెలియుట బారంభమాయెను. జూన్ మొదటివారము లోపుగ పరీక్షాఫలితము లన్నియుఁ బ్రకటింపఁబడును. కాబట్టి సంఘకార్య నిర్వాహకులు యా విషయమును త్వరలో నాలోచించి వెంటనే ప్రతికాముఖులకుఁ బ్రకటింప ప్రార్థించు చున్నాను.

చెన్నపట్టణము మే నెల 2 ఒక కమ్యూనిస్టు.

“ఆంధ్రవిద్యాభి”

అయ్య, “ఆంధ్రవిద్యాభి” యనుపేర నొకమాసని భిత్ ప్రతిక నెలకొల్పిన మూడవ నెల కింప్ర మొందినది “శ్రేయం నిబహు నిష్కూని” యన్నట్లు లీవిష్ణు మహాప్రతికా స్థాపకు శ్రేయోదాయక మని నూచించుచు సాక్ష్యమిచ్చు చున్నది. ఎన్నటికైన తలయెత్తునాయని వగచుచుండ మాగ్రామ మేజస్ట్రేటుగారు దయామయులై నన్నాహ్వనించిరి. వారిగృహమునకేగి సుధన రమానుజు బడసితి. ఈ నెలనుండి మదిరిమాన ప్రతిక గామాన్ని ప్రచురింపఁదలండు చున్నాను. ఈ నాయుడే కము సానుకూలత నొందుట కార్యసాధనలకు సహాయ్య మొనర్చు కలయునని వేడుచున్నాఁడు. ఏయడైతమున నిప్రతికఁ బ్రచురిత మగుచున్నదనగా ఆంధ్రవిద్యాభి అంధ్రమోక్ష భక్తి యూలేశ ప జ చు ట ట న ఆంధ్ర వి ద్యా భి క న్న ను బి ప్ర భు త్య ను పా రి కి తెలియఁ దీయఁడు. బిందోర్లకు సభలనుండి టి ట టి ప్ర యు క్తిం దుట నిగూఢవిషయక ప్రయోగ సంకల్పము యుండుననియు చెప్పుచున్నారు. ఈప్రతిక “ఆంధ్రాంగ్ల నిర్వాహకసభ”

యొ యుండును. ఈప్రతికకుఁ జందాదారులు గాఁగోరువారు క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుండు. కృష్ణమండల విద్యాభి సంఘము” యావత్సరమున నెంచేని సమకూడునని వింటినిగాన ఆసంఘ విద్యాభి మౌఖిక నుద్ధరించెదరుగాక.

బాలకవి. కాశీభట్ల కృష్ణరాయశాస్త్రి. విశాఖపట్టణము జిల్లా సాలూరు.

నరసాపురం తాలూకాభివృద్ధి సంఘము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ బహుమతి పరీక్షలలోని ఉత్తమపరీక్షా విధానము. అయ్య, ఈ పరీక్ష ఈ సంవత్సరమునకు మాత్రము రాష్ట్ర జూన్ నెలలో జరుపబడును. పరీక్ష లేవీలను ముందు తెలుపుచును. దరఖాస్తు చేయు విద్యార్థియులు మేయి నెలాఖరులోగా తమ దరఖాస్తు పట్టిలను పూర్తిచేసి 0—8—0 అటాలు రుసుముతో మా కార్యస్థానమును చేరునట్లు పంపవలెను. ఈ పరీక్షకు దరఖాస్తు చేయునట్లు విద్యార్థియులు యిది వరలో తాము తీర్చునైన పరీక్షల యోగ్యతా పత్రములను కూడ పంపవలెను. ఈ పరీక్షలో కృతార్థత నొందిన వారిలో మొదటివారికి రు 25 ల విలువ గల బంగారు పతకమును, రెండవ వారికి రు 20 ల విలువగల బంగారు పతకమును, ఈ సంఘమువారే బహుమానముగా నిచ్చెదరు. శ్రీవిద్యాభిమానులగు నుదారపురుషులు పాఠితోపికములుగాని బహుమానములనుగాని యిచ్చెదమనిన వానిని తెలిపెదము.

ముఖ్యభాగము. ఇచ్చాభాగము అని పరీక్షలో

రెండుభాగములు కలవు

ముఖ్యభాగమందలి పరీక్షయాంశములు:— భాగవతము సప్తమస్కంధము మొదటి 286 పద్యములు, నాటకము, ఆంధ్ర ప్రతికాభివృద్ధి గారివద్ద దొఱచు శ్రీరామవిజయము లేక బ్రహ్మ శ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహముగారిచే వ్రాయబడిన పారిజాతాపహరణము నవల, నిడదవోలులోని ఆంధ్రప్రచారిణి గ్రంథనిలయమువారి దుర్జేశ్వరి. వీరేశలింగం శంకులు గారి చే వ్రాయబడిన ఆంధ్రీకవుల చరిత్రలోని 1. నంది తిమ్మన్న, 2. సంకుసాల నృసింహకవి, 3. వైచరాజు వేంకటనాథకవి, 4 దూబగుంట నారాయణకవి, ఆబలాపచ్చరిత్రి రత్నమాల లోని 1. రాణీదుర్గావతి, 2. రాణిరామాదాయి, వీరమతి. 4. రాణీగారి లక్ష్మీబాయి. వ్యాసరచన, ముఖిపీఠిక, జంతుశరీర శాస్త్రము.—సత్తిరాజు కామేశ్వరరావుగారిచే వ్రాయబడినది. ఇచ్చాభాగమునందలి పరీక్షయాంశములు.

ఏదయే నొక భాగము మాత్రమే చదువ వలెను:— కే. వి. లక్ష్మణరావుగారిచే వ్రాయబడిన హిందూమహాముగము పూర్తిగాను, ఎమ్. సీతారామరావుగారిచే వ్రాయబడిన ప్రపంచ భూగోళము 8 వ భాగమును. వి. వి. సుబ్బయ్యగారి గణితభాగములు రెండును పూర్తిగాను, విజ్ఞాన చంద్రికావారి పదార్థ విజ్ఞానశాస్త్రములో మొదటి 150 పేజీలును, పదార్థ విజ్ఞానశాస్త్రము మొదటి 150 పేజీలును, వారిచే ప్రియ రింప పడిన రసానున శాస్త్రము మొదటి 135 పేజీలును, రసానున శాస్త్రము మొదటి 135 పేజీలును, విజ్ఞానచంద్రికా మండలివారిచే ప్రచురింప బడిన కృత్తిశాస్త్రము పూర్తిగాను చదువ వలెను.

ప్రశ్న పత్రనిర్ణయము

పద్యకావ్యము, నాటకము, మొదల 2 గంటల కాలము గలప్రశ్న పత్ర మొకటియు, నవల కవిజీవితములు, ఆబలాజీవితములు కలసి 2 గంటల కాలముగల ప్రశ్న పత్ర మొకటియు, వ్యాసరచనమొద 2 గంటల కాలముగల ప్రశ్న పత్ర మొకటి, ముఖిపీఠిక, జంతుశరీర శాస్త్రములమొద 2 గంటల కాలముగల ప్రశ్న పత్ర మొకటియు, ఇచ్చాభాగములలోని రెండు అంతర్భాగములమొద రెండుగంటల కాలముగల వేలు వేలుప్రశ్న పత్రములు రెండును యాయబడును.

ఈ పరీక్షకు పూర్తిగాగాని, రెండు భాగములకు విడి విడిగా గాని చదువవచ్చును. బహుమానములు ఒకేపర్యాయము పూర్తిగా నుత్తీర్ణులైన వారికే యాయబడును.

నరసాపురం. } కం. నరసింహం
25-4-1918. } కార్యదర్శి.

చిత్తూరు జిల్లా కురవలకోట గ్రామములో కాశీయుక్తి నామసంవత్సర వైశాఖ ౧౭ లు లగాయతు శ్రీ కోదండ రామస్వామిశాఠి రథోత్సవ సమయమున భక్తాదులు శ్రీ స్వామిశాఠి ప్రార్థనగా కోనా 100 మంది పాసాదులు ప్రార్థనాశివమును సుఖము 50 మంది 150 ప్రభావము 3 కోనాలు అన్నప్రదానమును చేసినారు.

కాశీవాస్తీలోని ఆర్. పి. బి.వి. పాఠశాల ప్రాథవిద్యా భి సంఘము మొదటి వార్షికోత్సవము మే 19 వ తేదీని జరుగు ను సభ్యులు తమచందాలను పంపి సభకు వచ్చుటకు కార్యదర్శి ప్రార్థించు చున్నాడు.

ఒక విశేషముడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు: వైశాఖ ౧౭ తేదీ 5 ది శుక్రవారము రాత్రి 12 గంటలకువైక పచ్చగరిగోత్సవము బెంగళూరుపురమునందు మిక్కిలి యల్లకల్లోలముగ జరుపబడెను. దీనిని దర్శించు నిమిత్తము యాసంఖ్యాకులగు జనులు చుట్టుపట్ల గ్రామాదులనుండి విచ్చేసిరి. ఈయంత్సవమును జరుపుటయం దేమి మాహాత్మ్యము గానబడదు. ఉత్సవచారిత్రము, గుండు మట్టియంగనిండుగ నీరుంచి యొక పూజారి నెత్తిన దెట్టి రాత్రి యంతయు పురమెల్లడలను పరుగులాడుచేయు విశేష మేగాని వేరొండు ఆశ్చర్యముఁ జూడనైతి. ఇందువెంట వివిధము ములతో నలంకరింపబడిన యొండుకలశము పురమేగుచుఁ జనెను. ఏతరుత్సవాగ్ధ సందర్శనమునై, తదేకధ్యానముతో ప్రజలు బహుమారుముండినచ్చి, యన్ని విధముల శ్రమల కోర్చియు, భోజనసతులు తప్పియు, రాత్రియంతయును నిద్రమే లొన్ని, నిమ్మియోజకత్వముగ కలశమువెన్నంటి భయంకరపు రొదలుచేయుచు, తిరుగుచుండుటఁ జూడ కేరలము విద్యావి హీనతదోషమే కారణమని చెప్పుట నిర్వివాదాంశము. గ్రామా భివృద్ధి పొందుటకు విద్య ముఖ్యముగా కావలసియున్న యది. గ్రామాధికారుల సహాయమువలన బాలరతు విద్యను సునాయాసముగ గరపవచ్చును. అదియు గాక ప్రతిగ్రామము నందును పఠనమందిరములు లేక చిన్న సంఘములు ఏర్పరచి యందు నొకటిరెండు వార్తాపత్రికలఁ దెప్పించి యందగు యేకకాలమున రోజుసమావేశమగులాగు నిట్టపరచి, యందరి కిని విశేషముగ తెలియులాగు ప్రతికాంశములను జరిచి చూపించుచువచ్చిన కించిత్ర మాత్రము దేశ స్వభావికమగు నంశము లప్పట్లగోచరించును. మరియు గ్రామపాఠశాల ముఖ్యముగ తెలియవలసినది, కృతసాయకకృషి దేశహోగ్యము మొదలగునవి. పఠనమందిరములలో వ్యవసాయశాస్త్రము శాస్త్రీశాస్త్రము ఇతనుగొన్ని ప్రాత్రములు గ్రామాభివృద్ధికిగాను దెప్పించి నవీనపద్ధతులగు వ్యవసాయకకృషి గలన్ని జ్ఞానసంపన్నులగుదురని నమ్ముచున్నాము. గ్రామరైతులు తమబాలరతు విద్యగరపుభారము వహించి వార్లను జ్ఞానమార్గమున ద్రిప్పి వికాసవంతు లగునట్లు చేయుటయే ప్రథమధర్మము.

Applications

are invited from capable gentlemen fully conversant with Telugu language and commanding good influence in the Telugu Districts, particularly those on the East Coast, who are willing to act as special Representatives to develop business in the Telugu Districts both directly and through the medium of existing Agents, and also to organise Agencies in unrepresented places, for a leading Life Assurance Company. Preference to persons with proved capacity for canvassing. Liberal Terms.

Apply to:—

INDIAN

C/o The Manager,

Andhrapatrika,

Madras.

The Great War.

(O)
(Reuter's Agency)

Western Front

Lull in the Battle.

Enemy Practising Barrages.

Early Resumption of Offensive Expected.

LONDON, May 3.
Reuter's correspondent at the British headquarters wiring this evening says:—Early this morning Germans heavily bombarded with high explosive shells west of Meuse and the area around Villers-Bretonneux. There was no infantry action. Possibly his purpose was to practice barrages with a view to the early resumption of the offensive. We have been profiting by the lull to prepare to meet any fresh enemy effort. During Wednesday we carried out a successful local enterprise south of Amiens advancing our front over a width of nearly half a mile to a depth of four-hundred yards. The weather has improved and our airmen are doing deadly work over enemy positions.

Germans Finding Task Much Heavier.

Lull in Flanders and on the Somme.

LONDON, May 3.
Reuter's correspondent at British Headquarters wiring to-day says:—Germans have not renewed their efforts to advance in Flanders or on the Somme and their objective time tables indicate that they are finding their task much heavier than they anticipated. On Thursday night there was much bombing activity on both sides, our airmen inflicting heavy casualties. Australians carried out a successful minor operation at Villers-Bretonneux, while Canadians carried a strong post, taking seven prisoners and five machineguns. Further north the British rushed a machinegun emplacement, clearing it out and bringing back three survivors of the garrison. A tremendous crescendo of gunfire broke out this morning, apparently in the Lys region.

Allies able to Hold Enemy.

LONDON, May 3.
The "Daily Mail" says the fact that Amiens and Ypres are still not taken after six weeks of unprecedented enemy efforts proves the ability of the Allies to hold the Germans till the American army, whose advent they dread, can play its part, meanwhile troubles in the Austrian Empire are apparently coming to a head. The Cabinet crisis both in Austria and Hungary is still unsettled.

Utmost Confidence in Troops.

Result of Tuesday's Fighting.

LONDON, May 3.
PARIS.—M. Henri Bidou, the distinguished military critic of the "Journal des Debats" who has just returned from the front, gave Reuter's representative a most encouraging account of the position. He says the last time he visited the front was just after the capture of Kemmel Hill and he found some gloom as to the possible consequences of its loss, but when he returned he was delighted to find a spirit of the utmost confidence among the Allied officers and men, resulting from the magnificent manner in which the Germans had been held up. M. Bidou said Tuesday was a grand day for the Allies and graver for the Germans than the loss of Kemmel to the Allies. M. Bidou concluded that never had he seen such real comradeship and mutual esteem between the Allies as since the beginning of this great battle when the French and British fought and died together.

Hill 82 Taken by the French.

LONDON, May 3.
The French Communiqué says:—There was violent mutual bombardment south of Villers-Bretonneux. A successful minor operation was carried out yesterday in which we attacked positions between Haillies and Castel and seized Hill 82 and the wood skirting Avre taking a hundred prisoners. Our reconnoitring troops were particularly active in Woivre and Lorraine bringing back prisoners.

British Successful Raid.

South of Arras.

LONDON, May 3.
(12-35 P.M.) The British communiqué says:—There was local fighting to our advantage last night in the neighbourhood of Villers-Bretonneux. We made a successful raid southward of Arras and eastward of St. Venant, capturing prisoners and five machine-guns. There was active reciprocal artillery fire during the night between Givenchy and Nieppe Forest, in the neighbourhood of Locre and southward of Ypres.

French Capture Position.

LONDON, May 3.
Last night's French communiqué said:—There has been rather great reciprocal activity north and south of the Avre. We made appreciable progress at Hangard wood and captured Baune wood, south-west of Mailly-Raineval, taking thirty prisoners and capturing five machine guns. There was artillery fighting between Parroy forest and Voages.

Enemy Defeat at Ypres.

The Best Confirmation.

LONDON, May 3.
The best confirmation of the enemy defeat at Ypres is contained in the indications of the imminence of a renewal of the peace offensive. Thus German papers state that the Pope is about to issue a new peace note, while German peace agents are busy in neutral countries, and

little doubt is entertained that the visit of the Austrian Emperor and Baron Burian to the Kaiser is connected with such a move. Articles in Scandinavian press suggest that Italy will be the main objective of enemy attempts to divide the Allies.

British Guards' Glorious Stand.

LONDON, May 3.
Correspondents in France give inspiring details of the glorious stand of British Guards in the rear of Nieppe Forest between April 11th and 14th. After the Germans broke the Portuguese lines, Grenadier, Irish and Coldstream Guards were sent forward when the situation was worst and were asked to hold back the enemy until reinforced and to fight at all costs for forty-eight hours. The Guards did this, fighting in separate bodies with the enemy on both flanks and greatly outnumbered. They beat back repeated attacks for two days and nights and parties were standing back to back firing on all sides until only isolated soldiers were left, gaining time until the Australians arrived according to time table.

British Repulse Raid.

LONDON, May 3.
In to-night's communiqué F.M. Sir Douglas Haig says:—We repulsed a raid in the neighbourhood of Hebuterne, otherwise there was only reciprocal artillery activity. Congratulating the Commander of Second Army he mentions the Twenty-ninth Division, which by gallant action northward of the Lys in the early days of the Lys battle maintained its fine fighting record. He also mentions the Thirty-fourth Division for many gallant actions around Armentières and Bailleul and the withdrawal from Armentières in circumstances of exceptional difficulty, and the Thirty-third Division for the splendid fight on the 14th April and gallant actions in the earlier days of the Lys battle, when the enemy was pressing his advance strongly.

British Aerial Activity.

LONDON, May 3.
In a communiqué with regard to aviation, F.M. Sir Douglas Haig says:—Unfavourable weather on 1st May only permitted short reconnaissances and bombing at a very low height. None of our machines is missing. We dropped a ton of bombs on the Railway station and sidings at Thionville on 2nd May, a burst was observed at the Carlsruhe works where a fire started. Several bursts were also observed on the barracks and the railway station and sidings. All machines returned.

Enemy Attacks Fail.

LONDON, May 2nd: (5-30 P.M.)
A French communiqué says:—A German attack in the region of Thennes north of the Avre, failed under our fire. Enemy attempts north of Chavignonn and north-west of Rheims were also unsuccessful. We carried out raids, notably in the direction of Le Monchel, west of Coucy Le Chateau, north of Pontmousson, and at Viellu and brought back a score of prisoners.

Palestine Front

War in Palestine.

Essalt Position Attacked by the British.

LONDON, May 3.
The Palestine communiqué says:—Early yesterday morning our forces eastward of Jordan attacked the enemy holding foothills southward of Essalt. Our mounted troops moving northwards along the east bank of the river and turning toward were within two miles of Essalt by nightfall. We took 260 prisoners by noon. We advanced our line westward of Jordan to a maximum depth of one mile in the vicinity of Mezrah occupying the village and the high ground westward after slight resistance. During the recent attacks in Maan area Arabs took 550 prisoners.

Duke of Connaught in Palestine.

ALLAHABAD, May 3.
The "Pioneer's" correspondent writes:—The Duke of Connaught, on the conclusion of his mission in Cairo, proceeded to Alexandria, where he has held similar investitures for the presentation of medals and decorations. His Royal Highness has now gone to Palestine, where he will make an extended tour and will confer more decorations.

Mesopotamia Front

Mesopotamia Campaign.

Successful British Operations.

Positions, Prisoners and Material Captured.

SIMLA, May 3.
A communiqué says:—Our forces in several columns the organization of which has necessitated long and careful preparation, have advanced to Ehsion, north of Baghdad along the main road leading to Mosul via Kirkuk. On the 27th April Kirkuk was captured and forty prisoners were taken. The Turks who did not await our attack retreated rapidly towards Kirkuk, but our cavalry overtook one of the enemy's columns and immediately charged it killing a hundred and capturing 528 prisoners, besides much war material. On the 28th April our cavalry forced a passage at a point northwest of Luz Khurmatle and the same day the main body of our force reached the bank of the river Tigris. Early morning on the 29th April our cavalry succeeded in getting astride the enemy's communications towards Taq, and shortly after our infantry advanced against Tuz Khurmatle and were soon in possession of the town where 300 prisoners and five guns were captured. Another gun and some transport which were endeavouring to escape by a by-road also fell into our hands. The pursuit of the enemy continues along the main road to the north.

On the 30th April our pursuing troops had advanced as far as the Taq river. Twelve more field guns were captured on the 29th April and the number of prisoners who have been taken now amounts to a total of eighteen hundred.

Italian Front

100 Aeroplanes Destroyed.

By the British in Italy.

LONDON, May 3.
The British Italian communiqué says:—Since our arrival in Italy we have destroyed 100 aeroplanes and lost thirteen.

Great Britain

Statements in Parliament.

Russian Counter-Revolution.

LONDON, May 3.
In the House of Commons, Mr. Balfour stated that there was no official confirmation of the report of a counter-revolution in Petrograd.

General Trenchard.

Mr. Baird stated that Sir William Weir was considering the best way of utilising General Sir Hugh Trenchard's great qualities.

Sir John Jellicoe.

Mr. Bonar Law stated that the Admiralty still hoped to utilise Admiral Sir John Jellicoe's services in an important position, but owing to Admiral Jellicoe's high rank, it was not easy to find a position acceptable to him. An important post had been offered to Admiral Jellicoe who, for reasons highly creditable to him, could not accept it.

After-War Trade.

Suggestions for Allies Control.

Enemy Countries and Raw Material.

LONDON, May 3.
Lord Balfour of Burleigh's Committee has presented a further report on trade after the war. It states that any general prohibition of exports to enemy countries after the war would be impracticable and inexpedient, but the Paris resolutions can be carried out if the Allies and the British Empire can agree upon a policy of joint control of certain important commodities for the transitional period. This policy should be applied as regards the United Kingdom by legislation, empowering the Government to prohibit the export, except under licence, of such articles as deemed expedient. As regards enemy countries getting material after the war the report says, that to attempt to prevent this would raise questions of great international difficulty. Moreover the committee have very grave doubts as to whether such prohibition could be made practically effective. It is also desirable that interference with our export trade should be limited to cases where the public interest requires it. The report mentions that the supply of all kinds of wool is likely to be insufficient for the requirements of the world, particularly merino, for which Germany and Austria are practically dependent for supplies upon Australia and South Africa. The Committee considers it of the greatest importance that joint measures should be devised with the Dominions, to secure control of their output of all kinds of wool immediately after the war. The Committee concurs in the recommendation of the iron and steel trades committee, that no raw materials should be permitted immediately after the war to be despatched to present enemy countries from the mineral resources under British control. The Committee states that there are certain raw materials the supply of which is likely to be insufficient to meet the world's requirements and it has been suggested that the Allies might jointly purchase available supplies of these. The committee points out however that the situation is radically altered when it becomes a question of supplying raw materials not to manufacturers on Government work, but to manufacturers who are working on a competitive basis for home and foreign markets. The report recommends restriction as regards export from the United Kingdom of cotton yarn, wool tops, worsted and mohair and coal and opines that it will be also necessary to regulate the export of coal and machinery. It says that in the event of the Dominions finding it impossible to adopt the Committee's suggestions, it might be represented to the Dominions that they could assist by imposing a heavy export duty to present enemy countries and take precautions to prevent the purchase by neutrals on account of such countries. The committee considers it essential to the safety of the nation that tungsten should be manufactured within the Empire after the war, on such a scale as to supply domestic requirements and afford a margin to meet sudden increase of our needs, and it recommends an export duty on Wolfram ore leaving the Empire of 125 per ton, except when the Government refuses to purchase within fourteen days of offer. The report proposes that importation of magnets of present enemy origin should be prohibited for five years after the war subjects to license. It recommends the formation of a special Industries Board of Experts, to promote schemes for assisting industries producing certain special commodities. The Government should itself undertake the manufacture of articles essential to national safety failing efficient and adequate output.

Prisoners' Repatriation.

Procedure of Selection.

LONDON, May 3.
Replying in the House of Commons to Mr. Peto regarding the Anglo-Turkish Agreement, Mr. Hope said, no agreement for repatriation of war prisoners captive over eighteen months existed with any enemy country. Mr. Peto's suggestion of transfer of all British and Turkish war prisoners to a neutral country was impracticable. Replying to Mr. Hume Williams, Mr. Hope said, the first thousand British invalid prisoners for repatriation under the Anglo-Turkish Agreement would be chosen by the Turkish authorities without medical inspection. Probably those in the worst health would be included among them, after which those to be repatriated would be selected by Medical Commissioners, composed of two Turkish doctors and one British prisoner doctor. The health disability standard would be similar to that under the Anglo-German agreement.

British Labour's Decision.

LONDON, May 3.

Mr. Arthur Henderson has specifically informed the "Evening Standard" that no conference with German social democrats was now possible, until they accepted the position of no annexations, no punitive indemnities and the right of self-determination and until they were ready to press their Government to apply these principles honestly and unreservedly to every question of political and territorial readjustment, with which any official peace conference would have to deal. Mr. Henderson expressed himself most decidedly against doing anything likely to embarrass the Government or hinder the war.

LONDON, May 3.

Government has appointed Mr. W.S. Jenkins, Assistant Director of Navy Contracts, as one of Government Directors on the Board of Anglo-Persian Oil Company.

The Board of Trade has ordered that all persons buying or selling raw cotton shall make a return of every such transaction to the Official Valuation Committees of the Liverpool Cotton Exchange.

Colonies**Imperial War Conference.**

LONDON, May 3.

CAPETOWN:—In the House of Assembly, General Botha announced that he would not attend the Imperial Conference, but would send Mr. Burton, Minister for Railways and Finance, to assist General Smuts in representing the Union.

Conscription in Newfoundland.

LONDON, May 3.

ST. JOHNS (NEW FOUNDLAND) The Legislative Council has unanimously passed the second reading of the Conscription Bill.

America**War Department's Programme.**

LONDON, May 3.

WASHINGTON:—The War Department's programme presented by the War Secretary Mr. Baker to the Military Committee of the House of Representatives involves expediting the training of men and increasing the army as rapidly as all conditions allow. Mr. Baker declined to discuss the numbers of the proposed army, because the specific number implied a limit which would solely depend on the available resources which were constantly increasing.

German Rule and British Exploitation. Both Undesirable in German African Colonies

LONDON, May 3.

The Lower House of Convocation has passed a resolution against the restitution of German rule in Africa, or South Seas and against exploitation of German Colonies in British commercial interests.

France**Repatriation.****A Franco-German Agreement.**

LONDON, May 3.

AMSTERDAM.—The Franco-German agreement negotiated at Berne provides for internment in Switzerland of Officers who have been prisoners for at least eighteen months and repatriation of non-coms and men who have been prisoners for a similar time. It is stated that the agreement affects 2,500 German Officers and 1,20,000 other Germans. Interned Civilians will be permitted to return to their previous place of residence.

Central Powers**Emperor Karl's Visit.**

LONDON, May 3.

AMSTERDAM.—It is reported from Vienna that Emperor Karl and Baron Burian, the Foreign Minister, will shortly visit the Kaiser at the German headquarters. Far reaching political importance is attached to the visit.

THE FOOD CRISIS.**Population Starving.****A Revolt Anticipated.**

LONDON, May 3.

The "Arbeiter Zeitung" of Vienna denounces Hungary for starving Austria and declares that imports from Ukraine are still remote and empty stomachs cannot afford to wait. Czechoslovak troops who are Austrian subjects have appeared according to Italian papers on the Italian front fighting for Italy. Their arrival has disquieted Austro-Hungarian Commanders who fear the effect on Slav troops. Recently some of these men persuaded a number of Austrian Czechs to desert which an Italian barrage between the Austrian front support lines enabled them to do.

A special English correspondent of the Swiss frontier has received information showing that the populations of Austria-Hungary are starving and seething with revolt, and he predicts they will break out when the Western offensive is definitely brought to a standstill.

Theodosia Occupied by Germans.

LONDON, May 3.

A wireless German official message says:—Finnish troops have captured Viborg. We have occupied Theodosia in Crimea.

Holland**Allies and Holland.****Requisitioning of Dutch Shipping.****Details of British Reply to Netherlands.**

LONDON, May 3.

The British reply to the Netherlands' note regarding requisitioning of shipping, while recognising that the Dutch delegates, who discussed the outstanding questions at the end of the last year between the Netherlands and the Allies, were not Plenipotentiaries, says that His Majesty's Government repudiates the suggestion that the negotiations were merely preliminaries on which the Netherlands should subsequently make proposals. This view is supported by the Netherlands' Government's letter to the Dutch delegate which is quoted. A proposed basis of agreement was drawn up settling the main principles and the Dutch delegates returned to Holland to explain and obtain confirmation of their proposals. At the end of January His Majesty's Government was given to understand that the Dutch reply might be expected in a few days and that it would be favourable. The reply however never came. Meanwhile, on the 20th January, the arrangement, so called "modus vivendi," was settled by which certain Dutch vessels could be used immediately outside the submarine zone, of which 150,000 tons might be employed for Belgian relief ship for Holland, a corresponding ship should sail from Holland to the United States. The "modus vivendi" broke down owing to German opposition and only nine Dutch vessels out of sixty-five lying in American ports had sailed by the end of February, when the Netherlands requested an advance of a hundred tons of wheat on the ground that practically all the ships had sailed.

The British reply points out that the Dutch note of the 30th March produces an impression that, when the Associated Governments ultimately requisitioned Dutch Tonnage, the step was taken entirely unexpectedly. Yet explicit intimations that, if an agreement were not reached, other measures must be taken, were conveyed to the Netherlands' on the 8th March and 12th March. Moreover on the 1st March, the Netherlands' delegates remaining in London informed it that it looked as if it would reciprocally relieve the situation, if the tonnage were requisitioned. But two months had elapsed in which the Netherlands' Government was silent, although the situation had materially changed. Nevertheless the associated Governments, who would have greatly preferred arrangement by mutual consent, made another determined effort to reach a satisfactory conclusion, by submitting the proposal which the Netherlands accepted in form on the 17th March, but coupled it with conditions which made the acceptance nugatory. The Netherlands implied that the new conditions were necessary from the point of view of neutrality. This is not supported by international law and it is merely a rule that the Netherlands Government made for themselves. as the Dutch Foreign Minister himself stated. The rejection of the British offer made the requisitioning of the tonnage inevitable, unless the state of things was to continue which it was the object of the Central Powers to achieve, namely, the immobilisation of Dutch shipping. The note recalls the very liberal conditions granted by the associated governments for use of requisitioned ships and their intimations to the Netherlands of readiness to facilitate the carriage of grain to Holland by Dutch vessels, now in Buenos Ayres, Savannah and Curacao. The British note retorts the assertion in the Dutch note that the negotiations for an economic agreement for import into Holland of large quantities of food and other necessities have been abruptly terminated by the action of the associated Governments. It declares that there is no obstacle to a continuation of the negotiations at any date and if negotiations proceed no further and a final arrangement is not reached the responsibility will not rest on the associated Governments. The reply deals at considerable length with the Netherlands' contention that Angaria is absolute and quotes numerous international Jurists disproving the assertion. It shows that it has been employed on various occasions and is particularly mentioned in a number of foreign treaties and the full exercise of the right was not applied. The British note concludes, with an expression of hope, that the explanations given will remove from the mind of the Netherlands Government and the Dutch people any misconceptions regarding the proceedings of the Associated Governments and that it will be realised that the latter have done everything in their power to render the action they have been compelled to take and which in their opinion, is fully justified under International Law, as little injurious as possible to the Netherlands' interests.

Holland and Germany.**Conflicting Press Reports.**

LONDON, May 3.

The "Nieuwe Rotterdamsche Courant" reports that a mutually satisfactory arrangement has been reached between Holland and Germany and that an announcement on the subject may be expected shortly. The "Handelsblad" however says this statement is too optimistic and that negotiations are still proceeding.

Returning Wounded British Prisoners. German Inhumanity.

LONDON, May 3.

Dutch papers state that 107 severely wounded British soldiers have arrived at Rotterdam for repatriation. They were not sent from Germany under proper conditions. No hospital train was provided and Dutch medical authorities expressed forcible opinions regarding the transport of stretcher cases under such conditions. German authorities, it is pointed out, must either confess inhumanity or admit that no hospital trains were available owing to German losses in the west.

Italy**Allied Shipping.****Italian Traffic and Losses.**

LONDON, May 3.

Italian arrivals during the week numbered 334 and departure 363. One small sailing boat was sunk.

Russia**Germans and Ukraine.****Orders to Peasantry.**

LONDON, May 3.

ZURICH.—According to a Kieff telegram Field-Marshal Eichhorn commanding the Germans in Ukraine, has ordered the peasantry to return the property taken from landowners and begin the cultivation of great estates. The Rada has instructed the Minister of Agriculture to direct peasants to disregard F. M. Eichhorn's order.

Indian Telegrams.**FROM OUR OWN CORRESPONDENTS)**

(BY WIRE.)

Simla**Wazir Outlaws Surrender.**

(Delayed in Transmission.)

SIMLA, May 3.

As a result of political pressure the Wazir outlaws residing at Shukim in Afghan territory handed over to the Political Agent, Wana, on the 28th April unconditionally in token of surrender 20,130 rifles taken in June 1917 from the Tiarza Kulitla post when it was surprised by a ruse and from a convoy picket which was ambushed between Nili Kach and Kacuri Kach in the Gumal valley in December 1917. The men who have surrendered include Akhli Jan, the head of the Shukim colony and other outlaw leaders.

Calcutta**BENGAL WAR CONFERENCE.****Mr. Khaparde's Motion Explained.**

CALCUTTA, May 3.

Mr. B. Chakravarti in the course of a speech at yesterday's Government House Conference said:—For the success of recruitment and not as a matter of bargain we made certain suggestions in the man power committee at Delhi, including the suggestion as to a general amnesty for the deportees, internees and political prisoners and with the same object in view I was in support of the motion, notice of which was given by Mr. Khaparde at the War Conference. They were not acceptable to the Government. How that will affect the complete success of our efforts has been mentioned in a public manifesto signed by myself along with other persons. Be that as it may, the decree has been passed and however defective and unsatisfactory it may be as a lawyer I am not going to quarrel with it. The executing court is Your Excellency and so far as I am concerned you will find me supporting Your Excellency's Government in the due execution of the decree which has been passed, although many of us are honestly of opinion that the decree should not have been passed in that form.

Earlier Telegrams.**Sir E. Carson's Declaration.**

LONDON, May, 2.

Sir Edward Carson has written to the Secretary to the Irish Southern Unionist Committee, declaring that it is little short of insanity to reopen the question of Home Rule in the midst of the very grave European crisis.

Opposition to Home Rule Stiffened.

LONDON, May 4.

The "Daily News" Lobby correspondent says:—The Government are in serious difficulties with its Irish policy. Several peers have refused the Viceroyalty. The committee drafting the Home Rule Bill has settled nothing except the preamble, proclaiming the federal principle and there is little hope that the Bill will be introduced into the Commons next week. Conservative opposition to Home Rule Bill has stiffened.

Feeling in Ireland Improved.

The "Daily Chronicle" correspondent in Dublin says there has been almost incredible improvement in the feeling in Ireland in consequence of the appointment of Mr. Short who is not merely a Home ruler, but voted with the Nationalists against conscription.

Government's Probable Action.

A meeting in Commons yesterday appointed a deputation to urge on Mr. Walter Long that, in the Home Rule Bill, ports, harbours, post office and railways be reserved to the Imperial Parliament. It is not improbable that Government for the time being will abandon both Home Rule and conscription.

Attitude Towards Zionism.

LONDON, May 3.

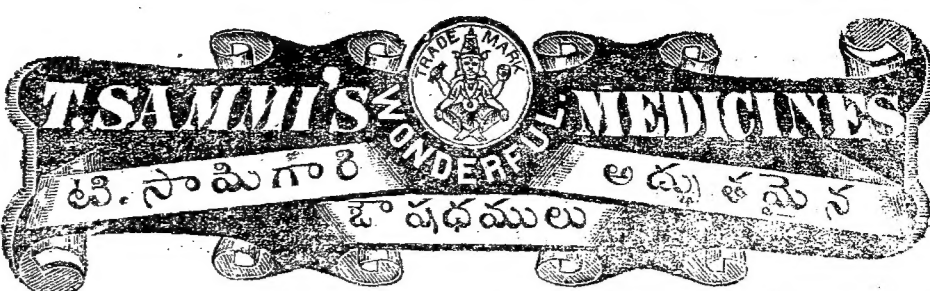
A telegram from Vienna states that the Austrian authorities have closed all Zionist headquarters and meeting-places at Cracow and are arresting many socialists and Zionists including students. The Jewish Bureau remarks that the occurrences shed a singular light on the Austrian semi-official declaration that the Government was favourably disposed towards Zionism.

గుంజూరుజిల్లా బాపట్ల నుండి ఒకరిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. — బాపట్లయందు ప్రతిప్రజాపితాసేవకు కేంద్రస్థానమై, గ్రామస్థాయి వదలని భారత యజ్ఞసంఘం భవననిర్మితార్థము, న్యాయవాది శ్రీమత చంద్రమౌళి చిదంబరరావు గారు కేసువందల రూపాయలు, వారిచే రచియింపబడిన 'చిత్తూరి ముట్టడియను' యను చరిత్రాత్మకమైన నాటకము కాపీరైటును, ఆయిదువందల కాపీలును సంతోషముతో నొసంగినందులకు హృదయ పూర్వక కృతజ్ఞతావందనలు సల్పుచున్నాము.

శ్రీకాకుళ మద్యపాననిషేధసంఘం కార్యదర్శి వెంకటా ప్రగడ నూర్యారావు గారిట్లు వ్రాయుచున్నారు : — శ్రీకాకుళ మద్యపాన నిషేధసంఘముయొక్క నాల్గవ సంవత్సరపు కృషి గతనెల 20 తేదీ శనివారము సాయంత్రము 4-80 గంటలకు హైస్కూలువద్ద జేయబడిన శ్రీరామమందిరములో చాల జయ ఫదముగా జరిగినది. బ్రహ్మపుర వాస్తవ్యులను న్యాయవాదులను అయ్యగారి వేంకటసుబ్బారావు పంతులు గారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. పాశ్చాత్యుల పాలనకు ముందు నిషాపదార్థములు ఈ దేశమునందు ప్రబలియుండుటగాని వానిములమున పరిపాలకులు రాబడిచేయుచుండుటగాని జరిగినటుల నిదర్శనములు కానరావనియు, అన్ని మతముల వారును సారాయి వగైరా మత్తుపదార్థముల నిషేధించి రనియు, నిషా నిషేధమనియే యందరి యభిప్రాయమనియు, మద్యపానము వల్ల గలిగెడు నష్టములను పాపగుణలకు బోధింపవలె ననియు, నిషాపదార్థముల నమ్ము దుకాణముల ను తీసి వేయు మనియు దుష్ట ధనాశీ చేసి పాప దార్థముల వ్యాపారమును విడచి పెట్టక యుండకుండ ని శ్రీ సర్వార్థవారికిని వింపుచునియు వారు సెలవిచ్చిరి. శ్రీగవర్న మెంటువారు మనకు చేయవలసిన గవాయముగూర్చి వారేమని సెలవిచ్చిరి, నిషాపదార్థముల నమ్ము దుకాణముల సంఖ్య క్రమస్వతంత్రులనెనియు, నుర్యాప్తమయ్యున తర్వాతదుకాణములు మూసివేయుదనియు, రోజులో కొద్దిగంటలు మాత్రమే దుకాణములు తెరచియుండి సామగ్రుల నమ్మకలనెనియు సారాయి వగైరాలలో నిషాపదార్థమును చాల తగ్గించవలె ననియు సెలవిచ్చిరి! నిషావ్యాపారమువైని నిజమయిన నిర్బంధమును పెట్టవలెనుగాని మనకండ్ల తుడుపుకై పద్ధతులనుచేసి హరిరాబడికి లోపము లేకుండ కాపాడుకొనుచుండుట మన పాపధనము గవర్న మెంటువారికి హెచ్చుపట వారిప్రజానాశ నమగుటగాని వారికి వేరభివృద్ధిలేదు. ప్రజలలోదాటు విషయమయి హెచ్చుస్థితిలోనున్న వారు తమ పాపరసోదరులకు బుద్ధిమచ్చులు నడవలెననియు, దీనికి గొప్పనిదర్శనము మన ప్రിയవక్తవర్తిగారు జార్జి ప్రభువువారు తమగృహమందు నెట్టి వినోదసమయమందైనను నిషాపదార్థముల వాడుక చేయగూడదని ప్రచురించినయు సెల విచ్చిరి. నిషాపదార్థముల వాడుక కరీరమునకు చాల హానికరమనియు, వైద్యశాస్త్రమునందు పేరుపడిన పాశ్చాత్యులను సహా సారాయి మనదేశమునకు వచ్చియే గాని లాభము లేదనియు ఇప్పుడేప్పు ము కనిపెట్టి వారి ఉద్దేశమును ప్రచురించుచున్నారనియు సెల విచ్చిరి. ప్రభుమున గంజాం మండలమునకు ముఖ్యపట్టణముగా నుండిన శ్రీకాకుళమునందు ఈసంఘము హక్కుచేయుచుండుట మన జిల్లాకు అదృష్టకరమగు అంశ మనియు చెప్పిరి.

తర్వాత కార్యదర్శిగారు తమ సంఘముయొక్క నాల్గవ సంవత్సరపు రిపోర్టు చదివిరి. సంవత్సరారంభమున 52 మెంబర్లనియు, అంతమున 65 రనియు, సంవత్సరారంభమున నిలవరు 57-5-9 లనియు, చందాకూలలు రు 43-2-0 లనియు, వేనింగుబ్యాంకి కడ్డీ రు 1-1-7 లనియు జుమలా రు 101-9-4 లులో గతసంవత్సరములో రు 64-6-0 లు ఖర్చయినవనియు చదివిరి. యాశ్రస్థులములకు బోయి ఉపన్యాసముల నిచ్చుచున్నామని చెప్పిరి. గతసంవత్సరములో ముఖ్యముగా వారు పాటుపడిన దేవునగా శ్రీకాకుళములోనున్న మత్తుపదార్థముల సమ్మ కొట్టును తీయించివేయుడని విన్నవించుచు గవర్న మెంటువారి కొక మహాజరు పంపినామనియు అందులో 2200 సంతకములు సంపాదించినామనియు చెప్పిరి. 8-10-17 తేదీని జరిగిన మ్యునిసిపల్ మీటింగులో కూడ 'నిషాపాపు' లన్నిటిని తీయించివేయు' డనియే తీర్మానించిరి. ఎక్స్యూజు సలహా కమిటీలో తమసంఘపు మెంబరు సెకరని నియమింపుడని గవర్న మెంటు వారికి మనవిచేసికొ నెదమని కార్యదర్శిగారు చెప్పిరి.

విజ్ఞాన చంద్రికా మిక్సింగ్ డిపో, మాంటు రోడ్, మదరాసు.
ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకము లన్నియు న్యాయమైన వెలకు దొరకును, క్యాటలాగు ఉచితము.
డాక్టరు, ఆచంట-అష్టమితి, వి. పి. ఎం. వి. సి. ఎం.
(946-887) మే గజరు.

యీ అవుషధములయొక్క గుణాతిశయములకు మెచ్చి యెబ్బిమన్ కమిటీదార్లవల్ల బంగారు పతకమున్ను, వెండిపతకములున్ను బహుమానములుగా నొసంగబడివున్నది. (1117)

హిందూ తైలము: — కడుమునోప్పి, నరములెలుకుట కీళ్ల వాయువు, పక్కనోప్పి, కాళ్లు చేతులు పట్టు, పార్శ్వ వాయువు, తలనోప్పి, యింకా యితరవాయువు నొప్పులు, అతి శీఘ్రముగా స్వస్థమగును.
దీని వెల 0-8-0. పెద్దదన్ని 2-8-0.

హిందుకమాయము: — కడుపునోప్పి, కడుపులో పేగులుకూయుట, అశ్మము, ఓకలింపు, భేది, వాంతిభేది, శిశు భేది రక్తభేది, నోటిపుండు, పండ్లనోప్పి, కన్నీ, తేలుకుట్టడం, జలుబు, శ్రిలకు ఋతుకాలములయందు కలిగెడు కడుపు నోప్పి మొదలయినవిన్ని యింకా కడుపులో కలిగే యే విధమయిన నొప్పులున్న అతి శీఘ్రముగా స్వస్థమగును.
దీని వెల రు. 0-8-0, 0-15-0, 1-12-0.

జ్వరనివర్తి: — సాధారణమైన దినాలపేరట నుం డెడి జ్వరములును, దిలజ్వరములు అదవి కొండ జ్వరములు, పిత్తజ్వరములు, యింకా పలువిధములైన జ్వరములును బహు త్వరగా నివర్తిమగును. దీనివెల రు. 0-8-0, 0-15-0.

రక్తగుద్ది: — (బ్లడ్ ప్యూరిఫైయర్) ఇది కంతముల కారకము; మేహపాదలు, మేహరణములు, గ్రంధిరణము, కురు పులు మొదలయినవాటిని స్వస్థముచేసి యే కారణముచేత చెడి యూడినను రక్తమును శుద్ధిచేసి రక్తవృద్ధిచేయును. వెల రు. 1

తైలకాక: — తైలకాక, పర్వకాక, మూత్రద్వారమున తాళగూడని మంట, రుక్మాంసుము వెరుగుట మొదలగు మూత్రద్వారమున కలిగెడు శ్రి సంబంధ రోగములను 8 దినములలో వదుర్చును. దీనివెల 2-0-0 పెద్దదీని 3-8-0.

దగ్గుముండు: — ఇది దగ్గు, కుక్కదగ్గు, రొమ్ము నోప్పి, గొంతుకమ్మట, కఫము మొదలయిన దగ్గులకు మంచి అవుషధము. వెల 1-8-0

సపుక్యానా: — ఇది యెవ్విధమున కలిగిన బలహీనమునున్న, నిద్రలో ఇబ్బందియ్యులీత మగుటనున్న, ఇంద్రియ లోపమున్న, స్వప్తపరచి యింద్రియమును వృద్ధిచేసి పుష్టిని కలుగ జేయును. మొగతనము లేనివాండ్రకు మొగతనమును కలుగజేయును. దీనివెల 1-0-0

టి. సామి అద్భుత ఔషధశాల, 92, అణ్ణాపిల్లపేటి, సాచుకారుపేట, చెన్నపట్టణము.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐనాడిక సహితమైన డా॥ పి. డి. సావంతుని వనోషధిసారసపరిల్లా

ఆతరంగిధ్రు రక్తములన జనించు బాధ్యులకు కిరీటమునాటి మంతు. కురుపులను, మచ్చలను, గండములను పుండ్లను, ప్రాణనోవ్వలను అన్ని విధములనల గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

కనామధిసార్వభౌమ గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన పోషణలను పోగొట్టును. కిరీటునందలి పాదరసపోషణలను, కులబద్ధకమును కార్యసంబంధమును నోవ్వలను పోగొట్టి రక్తమును కుల్లభ్రమమును. కిరీటాశోగ్యమును గలుగజేయును. 18 రోజులవర కుండుటకు 4 ఔన్సుల బుడ్డిలో అమ్మబడును.

ప్రాప్తిలకు: — పి. డి. సావంత్. 144. ఫననవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi. No. 144, No. 2 BOMBAY.

హనుమాన్ బోరక్సు సబ్బు.

దీనియందు కంటిని తుల్యములకు వస్తువులు చేరియున్నవి. చెల్లిసంబంధముకు పుండ్లు, దురద, గడ్డి, పాడలు మొదలగు చర్మ వ్యాధులు అత్యాశ్చర్యముగా పోగొనును. చర్మమునకు మృదుత్వమును, నునుపును, నాణ్యమును ఇచ్చును. అన్ని పోట్లను క్రయమునకు దొరకును. ప్రతిబిల్లివై నూ హనుమాన్ గుర్తు జాగ్రత్తగా గమనింపును. (751)

రంగనాథం శెట్టి అంబు బ్రదర్సు, మదరాసు.

క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

TOHFAFROSH WATCH & Co, Dersilean Watches Materials, Tools BHENDI BAZAAR, Post No. 9, BOMBAY.

881) ఉత్తరములు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలయును.

అమృతార్ణవ అవలేన్యాము.

ఈలేన్యాము రక్తమునుశుద్ధిచేసి వీర్యమును హెచ్చించి బలమును కలిగింది యుద్ధశయనము చేసి చేతి కాళి మంటు పోగొట్టును. మెదడును చల్ల చేసి శరీరమునకు తేజస్సును కలిగించును. దీర్ఘక్షయ, భేదులు, తలనోప్పి, రొమ్మునోప్పి మొదలగువానిని తప్పక నివారించును.

219 ఆర్ధశాన ద్రవ్వి 1-కి రు. 2-0-0.

వైద్యశాస్త్ర మహేశ్వరకర్ గోవింద్, ఆతరంగినికా పోషధాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

నివాహ మహోత్సవముల కాలము సమీపించుచున్నది

అవసరములో అంగళ్లకుపోయి ఎక్కువ ధరల యిచ్చి నుట్టపు అంగవస్త్రములు తీయుటకంటె సరిగచీరలు, ధోవతులు, బహుమతులు ఇచ్చుటకు కావలసిన వస్త్రములు మున్నగు నవి నివాహమునకు కావలసిన జవీలికి ముందుగానే మాకు ఆర్డర్ లిచ్చుట మంచిది. ఇప్పటి కాలమునందును నాగరిక మాదిరియైన కారము పట్టుచీరలు నేయబడును. చానుకు పూచీ ఇవ్వబడును. 100-కి 25 రూపాయలు నతున ముందుగా అడ్వాన్సు పంపవలెను. దిస్పడేశీ ఇండస్ట్రియల్ లిమిటెడ్, బాంచి: మధుర. (962) కంజీవరం.

సావరన్ అండుకం వెని

తా మ ర తై ల ము.

ఈతైలమును 2 రోజులు తానుర, ఏకగ్రక్క, దురద, తీల ఇలుకుంటి చర్మవ్యాధులకు వైస రాచిక యెదల చానుమై పోవును. నుణునులేవన డబ్బు వాఫను చేయబడును. బుడ్డి 1-కి క్రయం రు. 12.

3 బుడ్లకు సామూఖ్యము వగైరా లేవు.

వ్యాపారులకు 100-కి 25 కమిషను ఇవ్వబడును. యేజంటులు కావలయును.

సావరన్ అండుకం వెని. (1189) కన్యాశేఖర ఆగవోం, మదరాసు.

మలబద్ధమునకు మంచిమందు.

క రో లా.
వాసనలేకు, ఏరుచిలేదు,
ద్రవవచ్చుచు, పులితేవురాదు,
భేదులు గావు, దినము కాలగిన
కాల ప్రవృత్తి సునాయాసము
గ అయ్యేలాగుగ గర్భ శోధన
గావించును.

1 పాను, 1 పాను సీసాలు
సీసా 1-కి వెల
రు. 2-8-0, 4-0-0.

శ్రీ జరుగారి

అభరణ టానిక్.
శైత్యమునకు మంచిమందు.
రోగముకు సంభవించు తల
కొప్పికి, అజీర్తికి, చెడిన కార్య
మునలన గలుగు బాధలకును,
అలవరికును, అకలిబాధకును,
వికాసవిహీనతకును అరోచిత
కును, తల తిరుగుటకును, విసు
గునకును, అజీర్ణ భేదికినిమంచిది.

సీసా వెల రు. 1-8-0.

కుల్ హ ట్టి.
ఎరువుగా నున్నను నెరసి
నను వెంట్రుకలను తక్షణమే
మినమినలాడు నలుపుగా గాని
గోధుమరంగుగా గాని మార్చు
గలదు. స దో ష లి త ము
శాశ్వతము.

ఈ సాల్యూషన్ వెల్వె 1-కి
రు. 2-0-0.

W. E. SMITH & Co., Ltd
Pharmaceutical Chemists &
Druggists, Mount Road,
MADRAS.

దబ్బియు. ఇ. సిల్ అందుకో.
(లిమిటెడ్)
మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు
మదరాసు.

మందులు గోరునప్పుడు యీవత్రిక వేరునుదాహరించ గోరెదము

368

1000
సూపాయలు

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బా

మీరు బహిషకరణగా నన్నారా? అయితే డి. మన్నాలాల్ గారిచే తయారుచేయబడిన లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బాను సేవించండి. దీనిని సేవించిన యెడల ధాతువుష్టి, రక్తపుష్టి, విశేషబలము, ఆకలి ఎక్కువ మొదలయినవి. కలుగును. స్వప్న స్థితియు, ధాతువు మూత్రములో కలిసిపోవుట, నీరుచురుకు, 2 హుమూర్ల వ్యాధి మొదలగునవి మానవు. దీనివలన మంచి గుణము పొందిన ఆకేతులు రంగోష్, పివాంగ, సిలోష్, ఆఫ్రికా, కలకత్తా, బొంబాయి, మదరాస్, ఈ ప్రాంతములనుండి 2 హుమూరపత్రికలు విశేషముగా పంపియున్నారు. కావలసినవారు అర్హతాస్థానపును పంపినచో బహుమాన పత్రికల కాపి పంపుదుము. ఇది ఆబద్ధ మని రుజువుచేయువారికి వై కనుపరచియుండు బహుమానము యియ్యబడును. అట్లు నిరాకరించినచో కోర్టుమూలముగా పొందవచ్చును. పార్కులును కొను నప్పుడు "డి. మన్నాలాల్" అని యింనుంటు చూచి తీసికొనవలయును. అనురాగ పత్రిక పార్కులతో పంపబడును. ఏజెంటులు కాకలసియున్నది. 15 తులాలు లేట్సీజు రూ. 2-0-0. తపాలపుర్రు 1-8 డబ్బాలకు 6 అణాలు.

డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీవైద్యులు,
సాలామిసిరి మురబ్బా డిపో, బెంగళూరు సిటీ.

(619)

మీ కవనరమయినచో

అమిత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోతపోయినట్టి గాని కనులను గురించియు, తిమ్మ, ఇనుపవాసములు, పంపులు పంపులుగ పంచబడిన లేకులు కోణములుగా నున్నట్టి ఇనుపకమ్మలు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారిలో నే సంగతిసందర్భముల నలహా వాలోచించవలసినది. మీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువవెలల కిచ్చుటలోను కోరి కరిత వానిని నకాలములో సరఫరా చేయుటలోను గొప్ప పను మోగినవాడు.

నివాసము:— **ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ**
పోల్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్, తపాలవెల్వె నెం కెకి రు,
389
మదరాసు

(వై కమ్యూనికేట్ గోరునప్పుడు ఈ పత్రికపేరు కూడ జుదహరించ గోరునున్నారు.)

నీవు భాగ్యవంతుడ వగుటకు

నే నొక మార్గమును చూపవచ్చునా? అట్లయిన "ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము" ఈ అపూర్వ గ్రంథములో జన్మనీ గారడి, యోగదృష్టి, సభకట్టు, పరకాయ ప్రవేశవిద్య, వాయువేగ చనోవేగము, హస్తలాభము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, క్రియాసాధనము, మంత్రరాస్త్రము, భూత వైద్యము, యంత్రములు, మెరికావారి చీట్ల పేక తమాషాలు, విచిత్ర వినోదవిద్యలు కలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయ ముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, తీవముతో సమాధి యగుట, మనుష్యుని చంపి తిరిగి బ్రతికించుట, శరీరములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట, కండ్లకు గంతలు కట్టుకొని చూడకుండా నస్తువుల నేర్పు చెప్పట, భూమిపయన గజము యెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన నీవు అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేయగలవని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాను. ఈ పుస్తకమున అచ్చువేయుట ఈ నెల అభియత్న పూర్తియగును. ఈ గ్రంథమున ఇతరులకు 15 రూపాయలకు అమ్మబడును. ఈ గ్రంథము నే (ధరభాస్తుదాకలకు) రు. 4 ల కే ఇవ్వబడును. ధరభాస్తుదారులుగా చేరునారు తమ ధరభాస్తు తోహాద 1 రూపాయ మాత్రము ముడియార్జనద్వారా తక్షణ మే యీ క్రింది విలాసమునకు తమ పేరును రిజిస్టరు చేయించు కొనినచో అట్టివారికి ఈ పరమరహస్యమైన గ్రంథమును మిగత రు 8 లకు వి. పి. గ పంపబడును. (894-884) పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, బంగ్లొ. (గుంటూరు జిల్లా)

INDUSTRIAL DEVELOPMENT.

Essential for National Uplift.

Practical instructions for making Inks, Hair Oils, Tooth powders etc.

SENT BY POST.

Fees for particular Industry Rs. 10* One year's full course Rs. 100. If paid monthly Rs. 12 Half yearly Rs. 60

IN ADVANCE.

For further particulars, apply with a postal stamp to :

THE SUPERINTENDENT,
Correspondence School of Industries
1141 BANGALORE CITY.

పాల్వపు వేంకటాచల

పండితులవారి సిద్ధాంతధర్మములు.

లోకమయహార కస్తూరిమాత్రల విప్లవజనకు వరికింపుడు.

ప్రతి వర్సరమునను లక్షలకొలది సీసాలు విక్రయంతులగుచున్నవి.

ఇండియావారు మాత్రము క క; బర్మా, సింహా, మలియన్లేట్, గోవా, ఫిజీ, బరెండ్, ఈస్టాఫ్రికా, ముస్లిమ ప్రదేశములవారు కూడ నీ సిద్ధాంతధర్మమును, ఈ పయోగించుచున్నారు.

మహాభాగము "విశేషమైన లోకమయహార" కస్తూరి మాత్రల సీసా మీ యింటు నున్నట్లెడల, మాటికి వైద్యులు గునుచునును, నిరీక్షించి, మొర చెట్టుకోసుట తప్పిపోవును.

శీతలము, శీతవాతము, అజీర్ణము, పార్శ్వవాతము, జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధకము, దగ్ధ, గజమునోప్పి, బలహీనత, అనారోగ్యము, చెడ్డనీటినుండి గలుగు వికారము, చిన్న బిడ్డలకు లుగు జ్వరము, దగ్ధ, వాయువు, మరియూ సవేక రోగములును, ఈ సిద్ధాంతధర్మ సేవనచే నాస్వరముగా పోయి గుణము గలుగును.

వైద్యులలో సవేకవిధము లనునట్టియు మనయోగక రుతులగు కర్మాటక మాతికలనుండియు యావధమునకు తయారు చేయబడుచును.

రిజిస్ట్రేషన్ యావ్యాపార గురుకులు, ప్రతి సీసాయందును చించును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనురాగపత్రికను, ప్రతిసీసాలో నూడి యుండును. కిరిమాత్రమున విశేష ఆభిరూప, హస్తలేష.

6 సీసాల బొకపాని రెమ్మిలియించుటకు అర్హులొకేరి రు. 1-0-0

12 సీసాలబొకపాని కొనిన రు. 2-12-0

25 సీసాల బొకపాని కొనిన రు. 5-0-0

మహాభాగమునో మోదగ్ధ ఆయుశ్శు సేవన కల్పేవధమును పొరకును.

నివాసము:— **సీతారామయ్య వైద్యశాల, మదరాసు**